

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

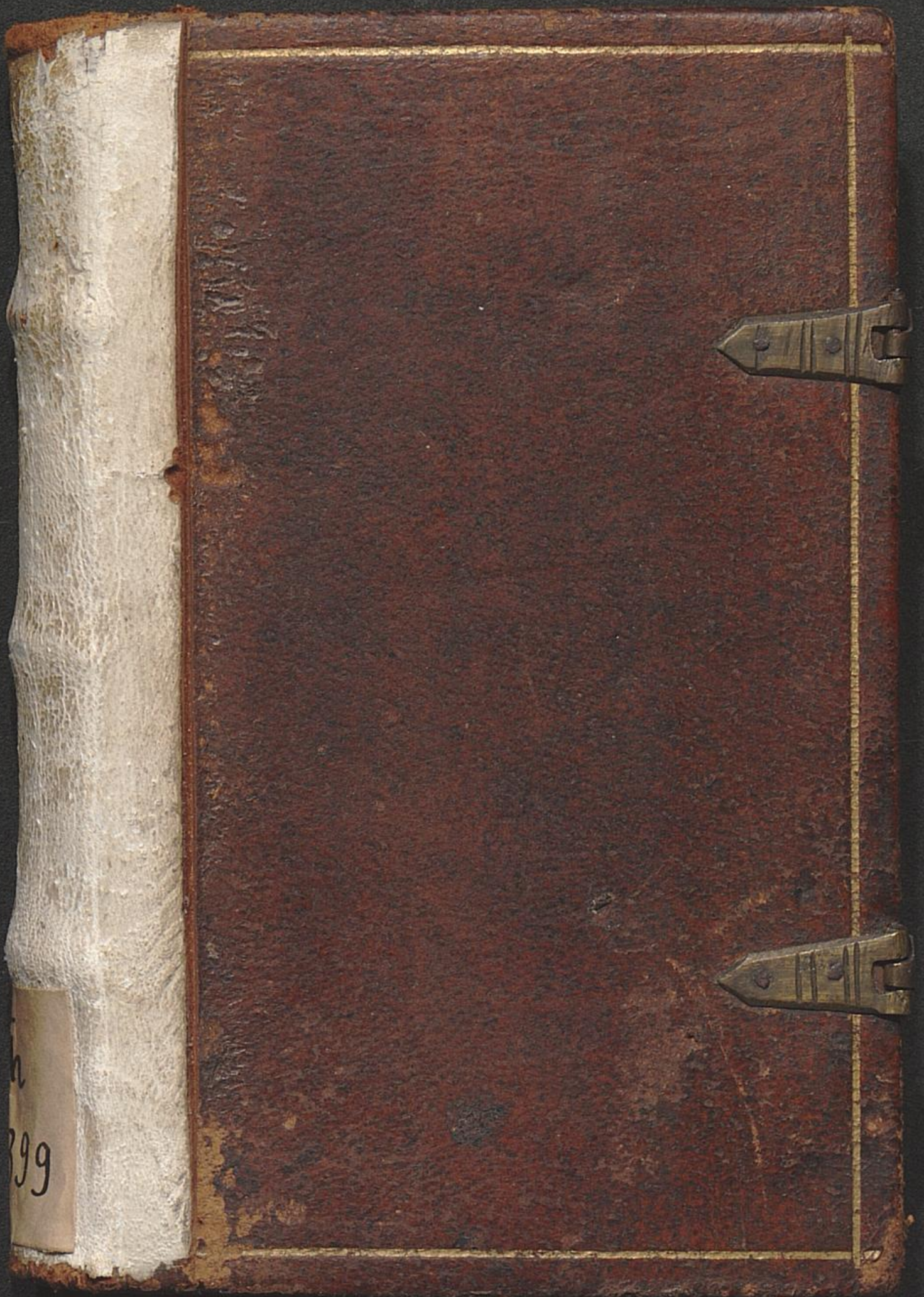
Universitätsbibliothek Paderborn

Refutatio Accusatoris Anonymi Damnatas ab Innocentio XI. Propositiones adscribentis Ordinum Religiosorum Theologis ac præcipuè Societatis Jesu

Estrix, Aegidius

Moguntiaë, 1679

urn:nbn:de:hbz:466:1-42472

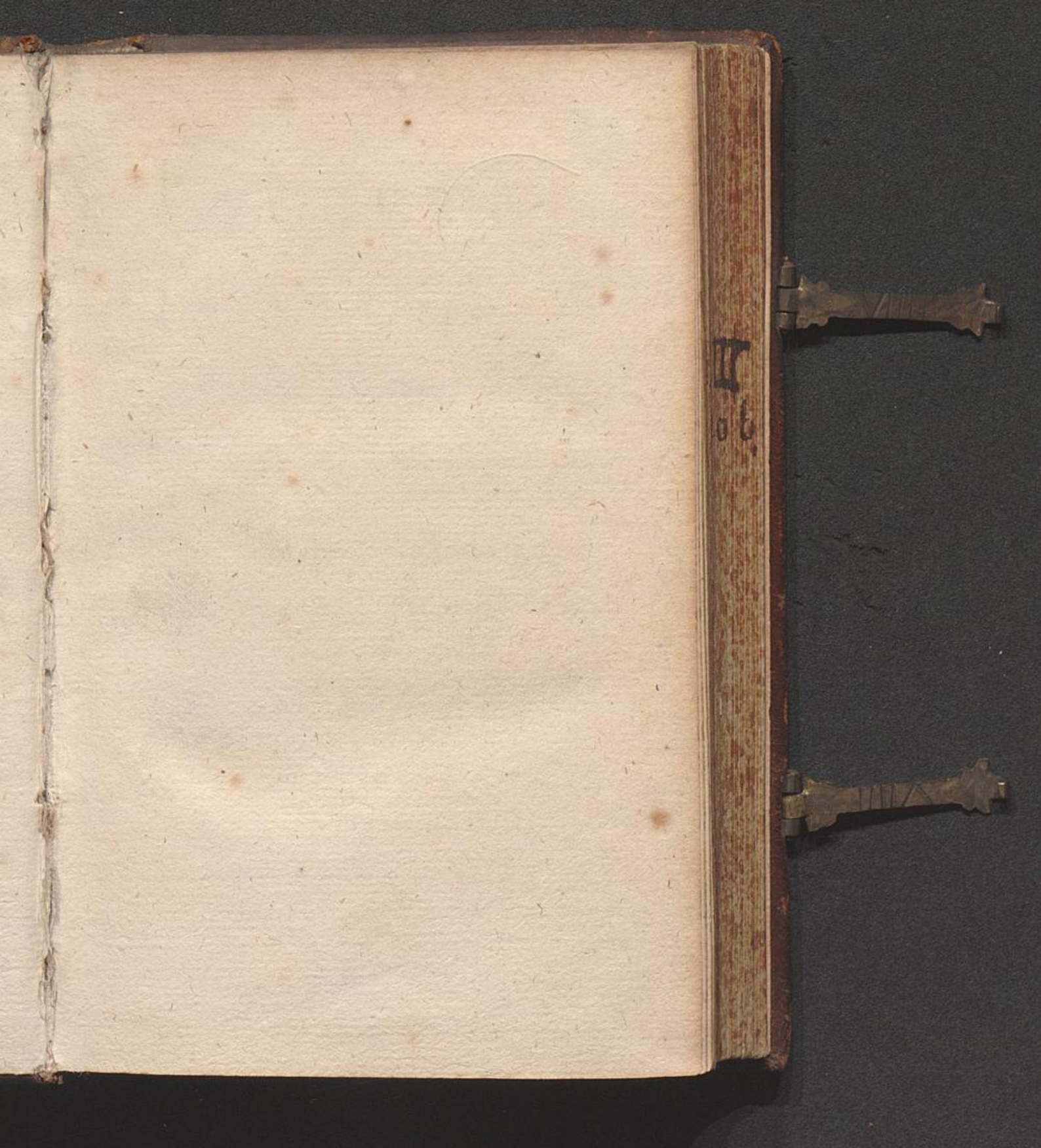
h. 2399.

G. I

32.

vgl 821

REFUTATIO

ACCUSATORIS ANONYMI

*Damnatas ab INNOCENTIO XI,
Propositiones adscribentis Ordinum
Religiosorum Theologis ac præci-
pue Societatis JESU.*

AUCTORE

WILHELMO SANDÆO

S. TH. LICENT.

MOGUNTIAE,
Typis VIDUÆ NICOLAI HEYL, Typographi
Aulico-Academici. 1679.

REFUTATIO

INUSCULATORIS ANONYMI

INUSCULATORIS ANONYMI
INUSCULATORIS ANONYMI
INUSCULATORIS ANONYMI
INUSCULATORIS ANONYMI

AUCTORIS

WILHELMO SANDMO

S. THEOLOGICI

MOBUNTIA
VIRI REGIAE HAVL. THEOLOGICI
LITHOGR. 1858.

PRÆFATIO.

EX quo tempore perlatum est in Belgium Decretum Innocentii XI. conditum die 2. Martii 1679. quo 65. Propositiones damnantur ut minimum tamquam scandalosæ, & in praxi perniciosæ; nullus toto Belgio crebrior fuit sermo, quam de autoribus illarum propositionum Theologis Religiosis, ac præcipue Jesuitis. Famæ tam perversæ tam multi, tamque validi extitere buccinatores, ut nusquam non sint auditi, nusquam non crediti tam veranuntiare, quam clamosè.

Ego quidem ad hæc sustinui me, ne quid temere assentirer, negaremve; optavi tamen fateor, videre quiddam scripti, quo mihi demonstraretur, quam verè, falsòve id illi proclamarent. Tandem vero ad me pervenerunt quædam paginæ, quibus 65. Propositionum non paucæ, versæ Flandricè, erant inscriptæ, adnotatis ad marginem Autoribus singulorum theologis Religiosis, ac præcipue Jesuitis, simulque intellexi, hunc libellum accusationis oriundum Brugis, vulgi manibus ubique teri in Flandria, atque inde manasse
Brux-

PRÆFATIO.

Bruxellas, a videque describi ac dissipari etiam per Brabantiam.

Ut accepi, legi: primumque legentem ut non eram omnino rudis Theologiæ illorum Autorum qui accusabantur, offenderunt imposturæ non paucæ. Inde factus curiosior adivi, quoad licuit, Autores singulos, quæ patroni damnatis propositionibus adscribebantur: comperi verò, accusatorem cæco impetu profiliisse ad accusationem eorum, quos odere, & nullo iudicio reos egisse, quos damnari optabat: ac ne quidem satis cautè usum esse Epistolis infamibus, damnatisque ecclesiasticâ pariter ac civili autoritate, Ludovici Mortaltii, & notis Wendrochii in easdem nihil melioribus (sed una cum suis Epistolis carnificis manu crematis in Gallia) & forte Saülæ Exerege Joannis Sinnichii (hæc enim videtur esse præcipua ejus supellex libraria) ac denique hominem in amaritudine fellis totum fuisse, cum libellum illum accusationis populo scripsisset.

Hoc ut pateret amantibus veritatem, conieci in hæc paginas, quæ mihi occurrerunt animadversione digna, libros ipsos autorum, qui accusabantur, adeunti, quoad fieri potuit, penitusque exploranti eorum doctrinam. Ordinem Propositionum secutus sum, quem mihi delineavit accusator: eas propositiones præterivi, quas præterivit ipse, non hæc

PRÆFATIO.

habens in promptu, quem accusaret: eorum verò, quos accusavit, præterivi neminem, eandem gratiam paratus cæteris præstare, si quos alios mihi reos stiterit. Unum certissimò scio me posse conficere, nuperum Decretum Innocentii XI. adeoque Propositiones ipsas 65. nihilo magis pertinere ad Religiosos illos, quibus apud plebem hoc tempore invidia concitatur à malevolis, quam ad alios Theologos omnis generis, etiam Lovanienses Doctores.

Non est obscurum percurrenti propositiones ipsas, hoc egisse earum collectores, & concinnatores Lovanienses, ut invidiam conflarent quibusdam Religiosis: cum non raro conceptas ipsorum verbis, etsi fere alteratis malignâ truncatione, additione, omissione, avulsione a contextu libri, vel Thesi, retulerint in Catalogum S. Sedi offerendum ad censuram: in quo numero etiam sunt, quas suorum Academicorum verbis referre potuissent haud minus commodè. Non potuit Romanos Censores latere hæc infirmitas accusationis, quam & leviter perito Moralis Theologiæ facile erat notare. Sapientissimè igitur caverunt, ne censura ipsa ad invidiam pertineret eorum, qui id non essent commeriti.

Caverunt autem primùm quidem disertè exprimendo in Decreto, propositiones con-

P R Æ F A T I O.

demnari, *sicut jacent*; haud ignari, non raro eas aliter jacere in libris, Thesibus, aliisque scriptis, quam jacerent in Decreto; etsi verbis valde similibus utrobique jacerent. Procul ab hoc Decreto solemnibus clausula Romanorum Pontificum alibi condemnantium propositiones *in sensu ab assertoribus intento*.

Caverunt idem 2. disertè monentes 65. propositionum esse quasdam *noviter adinventas*, quæ neque ex libris, neque ex Thesibus, seu scriptis essent excerptæ. Ubi vero, quando, à quibus illæ sint *noviter adinventæ*, non est difficilis conjectura.

Sunt vero homines mirifici quidam hoc tempore, qui Rom. Pontificum auctoritatem, non Decreto quopiã in S. Congregatione concepto, sed solemnibus Bullis condemnantium, ut hæreticas, propositiones Bajanæ, & Jansenianæ & quidem *in sensu ab assertoribus intento*, eludere, & explodere non erubescunt, causantes facti quæstionem esse, an illas propositiones, vel illarum sensum contineat liber Baii aut Jansenii: Decreto autem Innocentii XI. condemnantis 65. propositiones, ut scandalosas; sed acceptas *sicut jacent in Decreto* proclamare illico non dubitant condemnatam esse illorum Theologorum doctrinam, quibus sunt infensi. Quid illis facias, quibus promptum æque est nervum incidere Aposto-

P R Æ F A T I O.

licis Decretis, ac vim addere ampliorem, quam patiantur ipsa; idque ut fert affectus animi amore, aut odio præoccupati?

Istud verò quam vanum est, doctrinam unius fortè, aut paucorum ex Ordine quopiam religioso, adscribi Ordini universo, & si quæ uspiam ex damnatis Propositionibus religiosum Theologum habuerit autorem, exclamari illico, doctrinam Religiosorum illius Ordinis, ad quem pertinuit ille, damnatam esse? Incauti aberrare potuerunt etiam Religiosi: neque hoc ad infamiam rapiendum Ordinis totius, ac ne ipsorum quidem; præcipuè si in errorem non tam iverint, quam ducti sint à magni nominis Theologis omnis generis, etiam Lovaniensibus Doctoribus. De his Theologis taceri, atque his ignosci; illos verò lacerari, solius malevolentiae est.

Licetne dicere, quænam hîc infamia nobis sit detestanda, omnibusque modis fugienda? Illa ipsa quam affert animi refractarii confidentia, & audacia, primùm quidem Pontificia Decreta, etsi testatissima, detrectantis agnoscere ut legitima; tum verò fatigantis Tribunalia omnis generis ne admittantur illa: post omnia eludentis Decreta ipsa, & summæ autoritatis Definitiones Apostolicas, nescio qua facti quæstione, in qua errare potuerit Christi Vicarius, atque interea dogmatibus

ana-

PRÆFATIO.

anathemate damnatis adhærentis mordicè,
Hanc infamiam avertet Deus à Religiosis Or-
dinibus, si eos salvos voluerit.

Quod verò etiam ad concionem popula-
rem jactatum audivimus, nullam ex damna-
tis Propositionibus 65. pertinere ad Lovanien-
ses Doctores, est omnino commiseratione
dignum. Meâ quidem non multum refert,
quid illi docuerint: quia tamen haud est ob-
scurum, invidiam præsentis Decreti à Lov-
nienfibus præcipuè Academicis detorqueri in
Religiosos, captanda mihi fuit identidem oc-
casio explicandi, quid in materiâ Damna-
rum Propositionum docuerint Lovanien-
ses Doctores, ut dispiceret Lector, quantâ ra-
tione accusentur potissimum Religiosi; illi
verò prædicentur integri, & intacti. Istud
quidem nunc egi modicè; licebit verò idem
operosius, cum videbitur operæ pretium.

Est verò inanissima eorumdem gloriatio,
quâ jactant, magni quiddam momenti esse
obtentum à Lovanienfibus Doctoribus Ro-
mam legatis. Constat inter Propositiones 65.
paucas esse, quæ Belgam Theologum ag-
noscant Autorem: atque harum bonam
partem Lovanienfes Theologos habuisse pa-
tronos. Constat nullam penitus esse inter
omnes, cujus condemnatio quiddam vel mi-
nimi momenti afferat illis Lovanienfium dog-
matibus

P R Æ F A T I O.

matibus, de quibus contentio fuit in Belgio
annis superioribus, eritque, nulla spe pacis,
aut tranquillitatis, quamdiu quibusdam
Theologis licebit, vel libebit, Superiorum
Pontificum Bullas, & Definitiones e Cathe-
dra contra Michaëlem Baijum, & Cornelium
Jansenium, eludere injecta quæstione facti,
in qua errare illi potuerint, atque interea ea
docere, quæ liquet reipsa non differre à dog-
matibus damnatis: dum etiam in administra-
tione Sacramentorum ea Methodus placebit
iisdem, quam ignoraverunt Majores nostri.

Sed tu, Lector, interea, dum malevo-
lorum procacitas in viros Religiosos, nullum
solita modum tenere, videbitur postulare am-
pliolem tractatum in 65. Propositiones, gu-
stum hunc accipe, & statuere incipe, quam
vel tenui, vel nulla hypothese indigeat odium,
& invidia, ut se efferat tam impotenter.

I M-

IMPRIMATUR

Ans. Fran. L. Baro ab Hohen-
neck Metr. Ecc. Mogun-
Can. Capit. &c. Vicarius
Spiritualibus generalis.

PROPOSITIO V.

AN peccet mortaliter, qui actum dilectionis Dei semel tantum in vita eliceret, condemnare non audemus.

Autorem hujus propositionis esse jubet accusator P. Antonium Surmont lib. de la defense de la vertu, Vasquez citatum ab Escobario & Tamburinum lib. 2. c. 3. n. 2.

Quod attinet ad Antonium Surmont, nemo est inter Theologos Religiosos, qui vocetur hoc nomine. Fortasse nominatum voluit Sirmundum, contra quem multa effudit Montaltius in damnatis epistolis. Si Montaltio credimus, docuit Sirmundus, non esse præceptum charitatis, quod sit diversum à reliquis præceptis omnibus. A notâ hujus doctrinæ vindicatus est pridem responso quodam ad literas Provinciales, tamquam qui solum negaverit specialem charitatis obligationem esse juris divini positivi: non negaverit autem, imò docuerit, esse juris divini naturalis, solumque sumserit explicandam cogitationem D. Thomæ haud satis claram in hac materia.

Quando etiam id, quod vult Montaltius,

A

da

2

docuisset Sirmundus, fecisset, quod Autores ante ipsum gravissimi, cum id licebat, etiam Lovanienses doctores: de quibus adiri potest tractatus in 45. Propositiones Erud. D. Nicolai du Bois. Habuisset quoque adversantes sibi Jesuitas communissimè Valentiam, Suarez, Hurtadum de Mendoza, Card. Toletum, de Torres, Amicum, Filiucium, Fagundez, Thomam Sanchez, Layman, Baldellum, Coninck, Arriagam, Castropalao, &c.

Gabrielem Vasquez non legit Accusator, sed citari ait ab Escobario, legitne Escobarium? familiarior huic factioni est Montaltius, qui epistola 10. citavit Escobarium *Tr. 1. exam. 2. n. 21.* atque ab hoc citatum Vasquez, tamquam docuerit, sufficere si diligamus Deum in fine vitæ: ubi autem id docuit Vasquez? locus ab Escobario citatur in *1. 2. tom. 4. q. 86. a. 2.* At Vasquez nullum scripsit *tom. 4. in 1. 2. scripsit verò tom. 4. in 3. p. ubi q. 86. a. 2.* quæstio affinis præsentì invenitur de obligatione contritionis. Tanto circuitu quærendus fuit locus, ubi Vasquez reus agitur per testes de auditu, ut loquimur, & mediator alios, aliosque.

Atqui Vasquez illo *Art. 2.* nihil habet, quod ad præsentem quæstionem aliquo modo pertineat, præterquam *dub. 5. ubi solum definit, non esse obligationem contritionis* *sta*

tim à commisso peccato, & *dub. 6.* ubi quærit, quo alio tempore determinato obliget præceptum contritionis: docet verò, per se non obligare in omnibus illis casibus, qui à variis recensentur, ante articulum mortis: *per se*, inquam: *Nos enim*, inquit, *non negamus, in multis casibus esse obligationem contritionis, SED DICIMUS, EAM ESSE OBLIGATIONEM CHARITATIS.* Hæc verba perpendat accusator: manifestè enim sequitur, non negasse Vasquez præceptum charitatis in multis aliis casibus obligare extra articulum mortis; etsi id negaverit de præcepto contritionis *per se*: in quo secutus est Cajetanum, Canum, imo & D. Thomam, plurimosque alios.

Si cui libuerit plus aliquid moliri contra Vasquez, ad summum obtinebit, me haud invito, illum docuisse, non posse à nobis designari tempus certum, quo obliget præceptum charitatis, contra eos qui designarunt dies festos aut Dominicos, aliaque tempora.

Tamburinus *l. 2. c. 3. n. 2.* vindicatus est pridem à Guilielmo le Maire in *Statuta Saulis Exregis sect. 1. c. 5. §. 1.* Qui solum docuerit in hac materia, præceptum charitatis non obligare pro aliquo tempore determinato; nisi quando debet justificari peccator. Hanc verò constat esse communissimam doctrinam,

4

neque ab ALEXANDRO VII. neque ab INNOCENTIO XI. damnatam.

Veros Patronos damnatæ propositionis promptum erit exhibere, cum in 65. Propositiones plenior Tractatio requiretur. Unum tamen alterumve ex iis, quos pluris æstimat, quam Religiosos Theologos, habeat Accusator.

Jacobus Pontanus Lovaniensis Doctor die 17. Aprilis 1652. Thesim hanc defendit: *Præceptum affirmativum de diligendo Deo supra omnia per se obligat in mortis articulo, & aliquoties in vita.* NON EST TAMEN IMPROBABILE EXTRA MORTIS ARTICULUM IN VITA NUMQUAM OBLIGARE. Hic ergo, ut autumo, id affirmantem condemnare non auderet; ut habet propositio.

At verò Lovaniensis Doctor, cujus nomen non proditur, die 21. Februarii 1619. ea dedit, quæ si Vasquez vel alius de hoc genere Theologus dedisset, avidè sine dubio arripuisset Accusator, quando occurrissent: Thesim illo die propugnatam Lovanii hanc teno: *Præceptum hoc obligare hominem ratione propria honestatis statim post rationis usum, non placet.* TEMPUS ENIM ISTUD PRÆTER MORTIS ARTICULUM NON FACILE DESIGNES. *Ratione tamen alterius operis sæpe obligat, quod scilicet sine actuali Dei amore præstari nequit.* De hoc quidem nemo dubitavit umquam.

Accu

Accipiat quoque Adrianum Lovaniensem
 Doctorem, qui quodlib. 7. puncto 4. litt. E.
 sic docuit: *Obligamur necessitate precepti ali-*
quando referre omnia in Deum &c. Et licet quidam
ex hoc inferre velint, omnem actum culpabilem
esse, qui non in Deum actu, vel virtualiter refera-
tur; mihi sufficit quod PRO ALIQUO TEMPORE,
quo sibi occurrit obligatio hujus precepti, nisi refe-
rantur, sint immunes à culpa. Ibidem litt. G. obli-
gat istud preceptum, non solum ad vitandum odium;
sed PRO ALIQUANDO ad actum elicitem. Ex
 his quidem plus non intelligo quam præcep-
 tum illud obligare *pro aliquando, pro aliquo*
tempore, quo occurrit obligatio; quod & illi do-
cent, qui asserunt non nisi semel obligare in
vita.

Importunus sim si hoc loco producam Lo-
 vanienses Doctores, qui docuerunt præcep-
 tum charitatis non dari diversum à reliquis
 præceptis. Præstitum hoc est alibi pridem loco
 magis opportuno. Non ergo accusatorem
 imitabor, qui, cum penuria laboraret idoneo-
 rum autorum propositionis, Sirmundum &
 Tamburinum obtrusit, quorum causa alibi
 fuit ventilanda, neque ad hunc locum propriè
 pertinet.

A 3

PRO-

PROPOSITIO VI.

Probabile est ne singulis quidem rigorosè quinquenniis per se obligare præceptum charitatis erga Deum.

Primum Autorem propositionis citat Henriquez jesuitam, & quidem ut qui *claris verbis eam tradiderit*, sed apud Escobarium, Clarius etiam Propositionem ait esse traditam à Filliucio, sed incerto loco.

Ad convincendam priorem imposturam non producam pro se loquentem Henriquez, ac ne Escobarium quidem adibo, à quo citatus dicitur, sed testem accusatori irrefragabilem sisto Ludovicum Montaltium Epist. 10. his verbis: *Henriquez, ut refert idem (Escobarius) Tr. 5. exam. 4. n. 8. Præter mortis articulum, & morale principium usus rationis, tertium tempus assignat vitæ intermedium, saltem singulis quinquenniis. Patet verò quod hæc tria: in mortis articulo, in principio morali usus rationis, & singulis saltem quinquenniis, non sint idem, quod, ne quidem singulis quinquenniis: & tamen claris verbis propositionem esse traditam ab Henriquez garrit ille.*

De Filliucio neque accusatori, neque huius oraculo Montaltio Epist. 10. fidem habeo; sed ipsum, qui accusatur audire volo Tr. 22. c. 9. ubi sic docet à n. 286. *Quæro quomodo*

tempore obliget per se præceptum charitatis: pro
 responſione notandum, eſſe de hac re tres ſenten-
 tias, duas extremas, & tertiam mediam. Prima
 extrema affert multos caſus, & tempora obligatio-
 nis ſecunda ſententia extrema tunc tan-
 tum obligare, quando obligat contritio in ordine
 ad juſtificationem, &c. tertia media aſſignat tria
 præcipuè tempora, in quibus charitas obligat per
 ſe. Primum eſt initium morale perfecti diſcurſus . . .
 ſecundum articulus mortis tertium eſt tempus
 intermedium vitæ ſaltem quinto quoque anno
 dico 2. tertiam ſententiam videri probabiliorem.
 Hæc in quæſtione illa Filliucius neque uſpiam
 affirmat probabile eſſe, ne ſingulis quidem rigoroſè
 quinquenniis per ſe obligare præceptum charitatis
 erga Deum: poſtulo monſtrari locum, & ver-
 ba, quibus hoc affirmet. Non dubitat, quin
 pro primo instanti uſus rationis obliget hoc
 præceptum, neque item quin in mortis arti-
 culo: de tempore intermedio ſic mox loqui-
 tur: intermedium tempus vitæ, cum ſæpe lon-
 gum ſit, & hoc præceptum ſit primum, & maxi-
 mum, aliquoties obligare debet: cum autem de-
 terminatum non ſit, relinquitur arbitrio ſapientium,
 quo loquendi modo fatetur ſe ignorare quo-
 ties obliget illo tempore intermedio, ut paſ-
 ſim reliqui Theologi.

Hic obiter notandum eſt, quam accuratus
 in citando ſit Accuſator. Legerat in gallicis
 A 4 epiſtolis

epistolis Montaltii, Filliucium docuisse: quod
est probabile; quod non nō est obligé a la rigueur
tous les cinq ans, Hæc igitur ipsa verba gal-
lica Filliucium flandricè accusans produxit,
tamquam verba Filliucii hominis itali & la-
tinè scribentis.

PROPOSITIO VII.

Tunc solum obligat quando tenemur justificari,
& non habemus aliam viam, qua justificari
possumus.

Autorem Propositionis citat Azorium Jesuitam
citatum à Tamburino, ut legerat apud
Wendrockium in famosis notis.

Neque accusatori, neque Wendrockio fi-
dendum, ac ne Tamburino quidem, si accusa-
re voluerimus: liber Azorii adeundus, ubi
comperio non aliud ipsum docuisse, quam
præceptum charitatis non obligare pro aliquo
tempore determinato, sive quod nos possumus
determinare, nisi quando debet justificari pec-
cator extra opportunitatem Sacramenti. Poste-
rior pars hujus doctrinæ non est invidiosa, ut
patet: prior pars continet communissimam
Theologorum sententiam, neque damnatam
aspiciam.

Porro hanc esse doctrinam Azorii l. 9. c. 4.
q. 1. qui locus extat citatus apud Wendroc-
kium, ex eo conficio, quod ibi profiteatur, se

se docere de præcepto charitatis, quod docue-
 rat de præcepto fidei & spei. Atqui l. 8.
 c. 7. q. 6. aliud non docet, quam præceptum
 fidei non obligare determinato tempore, nisi
 quando debet justificari peccator: conclu-
 dit enim his verbis: *proinde mandatum credendi*
tunc inducit obligationem credendi, cum impius
lege & præcepto compellitur ad justitiam adipiscen-
dam. Quâ obtentâ præceptum fidei non habet am-
plius vim obligandi, ut remedium ad justificationem,
 ITA UT CERTO TEMPORE FIDEI ACTUM ELI-
 CERE DEBEAMUS: *semper tamen eo præcepto te-*
nemur, ne aliquid contra fidem credamus, ET HA-
 BET VIM OBLIGANDI, UT EST PRÆCEPTUM
 VIRTUTIS THEOLOGICÆ; *quamvis facile non sit,*
ut ait Bañes 2.2. q. 2.2.a. 1. d. 2. designare tem-
pus certum ut est actus virtutis. Satis probabiliter
dicitur, speciale tempus, quo quis credere debet, esse,
quando tentationes insurgunt, quibus tentatur fi-
des hominis, ET IDEM JURIS EST DE PRÆCEP-
 TO SPEI ET CHARITATIS.

Similiter l. 9. c. 2. q. 6. postquam dixerat,
 spei præceptum habere suam vim, cum pœnitentiæ
 præcepto, & lege compellimur ad anteactæ vitæ pec-
 cata detestanda, quærit, an Homo post obtentam Dei
 gratiam & veniam peccatorum ALIQUO CERTO
 TEMPORE debeat spei actum elicere: respondet
 vero his verbis: *aliis vero temporibus DIFFICILE*
EST DEFINIRE PRÆCISE, quandonam spei actum
præstare debeamus.

EX

III
206

Ex his patet Azorium docere, uti præceptum fidei & spei, sic & charitatis obligare, quando debet justificari peccator, neque fieri potest sine charitate: secundò, tempore indeterminato, ut vulgò loquuntur Theologi seu non facile determinabili à nobis. 3. quando tentationes insurgunt adversus charitatem, seu quando periculum est excidendi charitatem. Liquet ergo ipsum non esse autorem septimæ propositionis. *Tunc solum obligat (præceptum charitatis) quando tenemur justificari, & non habemus aliam viam, quâ justificari possumus.*

PROPOSITIO VIII.

Comedere, & bibere usque ad satietatem, non solum voluptatem non est peccatum, non obsit valetudini, quia licitè potest appetitus naturalis suis actibus frui.

Autorem propositionis citat Escobarium tract. 2. exam. 2. n. 102. & nescio quem Sanchezium incerto loco.

Scandalosam esse propositionem sic acceptam, ut non sit peccatum comedere & bibere usque ad satietatem quamlibet, etsi immoderatè & cum excessu, modo hic non obsit valetudini, quilibet per se videt. Non haec docuit Escobarius. Docuit, comedere & bibere usque ad eam satietatem, quæ est sejun-

da ab omni excessu & immoderatione, idque
ob solam voluptatem, non esse peccatum.

Neque in hâc doctrinâ plus mali vidit,
quam si diceretur, non esse peccatum audire
pulchram musicam, aut spectare hortum
amœnum solius voluptatis aut recreationis
gratia percipiendæ auribus, oculisve: quæ
nisi fallor est doctrina eorum omnium, qui
sustinent dari posse actus indifferentes in indi-
viduo, quos otiosum sit recensere, cum sint
innumeri.

Cæterum immoderationem omnem in su-
mendo cibo & potu Escobarius loco citato re-
putavit gulam, explicans diligenter à n. 57.
quam graviter leviterve peccetur gulâ in variis
casibus.

Confidere ergo licet doctrinam istam Esco-
barii minori odio dignam esse, quam eorum
dogma, quibus hodie placet Bajanus articu-
lus 38. a tribus Pontificibus damnatus: *omnis
amor creature rationalis aut vitiosa est cupiditas,
quâ mundus diligitur, quæ à Joanne prohibetur,
aut laudabilis illa charitas, quâ per Spiritum San-
ctum in corde diffusâ Deus amatur.*

Jesuita verò ille Sanchius, quem citat ac-
cusator, sitne Thomas Sanchius, an Joannes
Sanchius, an Gaspar Sanchius, an alio pro-
nomine Sanchius, non explicat ipse: solum
enim invenerat nomen Sanchii apud Montal-
tium

tium epistolâ nonâ, ubi cum neque tractatus, neque disputatio, neque caput, neque alio nomine citetur locus auctoris, nos quoque ille accusator, cujus potissima eruditio sita videtur in Epistolis Montaltii, & notis Wendrockii nihilo plus habuit de auctore illo Sanchio, aut loco auctoris, quod exprimeret. Ne igitur operam perdam expectandum intelligam, quis sit ille Jesuita Sanchius, quo loco, quibus verbis teneat doctrinam propositionis, & tunc porro videro, an sit Jesuita ille Sanchius, an Minorita, an Eremita, & quid denique doceat. Magis exploratum mihi est autorem propositionis esse Joannem Sanchium, quàm Jesuitam Sanchium. Sed pergamus.

PROPOSITIO IX.

Opus conjugii ob solam voluptatem exercitum omni penitus caret culpa, ac defectu veniali. Auctor propositionis rursus citatur *Jesuita Sanchius*.

Hic iterum hærerem, ut modo, nisi accusator in suo promptuario invenisset, dedissetque nobis illius *Jesuitæ Sanchii* accuratè citatum locum *disp. 23. n. 25.* atque hinc didicissem illum, quem dicit *Jesuitam Sanchium*, esse re ipsa Joannem Sanchium Abulensem S. Theol. Doctorem, Regium Capellanum in

regali conventu Mantuæ Carpetanæ Presbyterum, non Jesuitam, sed sæcularem. Quam ridiculos facit homines malevolentia ! Jesuitas accusat omnes ad prop. 62. & alibi : sed pauci erant tanto odio : compellit igitur intrare, ut plures accusare possit.

Citatur mox Escobarius ; sed nescit accusator, quo loco : de hoc, autumo, tacuerunt Montaltius & Wendrockius : juvandus itaque est à me.

Escobarius tract. 7. exam. 9. c. 5. n. 53. sic docet : *conjugalis actus bonus est, si ob prolem fiat, vel ad debitum reddendum : ob alios fines veniale non excedit : v. g. ob delectationem, sanitatem & similes.* Videturne approbare doctrinam nuper damnatam ; *opus conjugii ob solam voluptatem omni penitus caret culpâ, ac defectu veniali ? estne tantundem, veniale non excedit, ac veniale non est ?*

Astutius denique, ne æquè facilè convinci possit de imposturâ, convertit se ad conciones cujusdam P. de Meyer, nuper vitâ functi, quas ipsas admordet plebeio convitio, gravis ipse Ecclesiastes, ut apparet, ex Wendrockii atque Montaltii disciplina institutus. Ego conciones optimi P. de Meyer non audivi, neque eas ipse luce donavit, ut legere possim : ac denique de concionibus illis graviores testes requiro, quam hunc hominem, in paucis ad-

adnotatiunculis ad has propositiones tot in-
posturis mihi notum.

PROPOSITIO X.

Non tenemur proximum diligere actu intern-
& formali.

PROPOSITIO XI.

Praecepto proximum diligendi satisfacere possi-
mus per solos actus externos.

Harum propositionum autores citat Jesu-
tas Lovanienses in suis Thesibus ad disputatio-
nem propositis.

Theses illas vidisse potuit accusator : an in-
tellegerit nescio. Ego scio, me identidem
Theses istius generis & à Jesuitis, & ab aliis,
quibus parcat odio Jesuitarum, sic audisse de-
fendi, ut aliud sibi non vellent illi Theologi,
quam dari quidem *praecceptum speciale* exhibendi
proximo quaedam officia; legem tamen illam
non obligare ad *specialem amorem* internum;
quod ipsum suis Thesibus identidem expresse-
runt; ut quæstio præscinderet, ex quo alio
motivo deberent proximo exhiberi illa officia;
an scilicet ex motivo charitatis erga Deum,
aliove honesto fine. Nam certe quidem reban-
tur, præcepto caritatis erga proximum sa-
tisfactorum, qui pauperi eleëmofynam largi-
retur ex purissimo Dei amore; ita ut alius
proximi *amor specialis* non interveniret præter
hunc

hunc, & ex hoc natam voluntatem, quâ proximo vellet largiri eleemosynam, qui revera est aliquis amor, cum sit velle bonum pauperi.

Si quis contenderit, etiam hoc sensu damnatam esse propositionem 10. & 11. nihil ea res anget Jesuitas, aut alios Religiosos, qui Theses istius generis defenderunt. Imperitissimus est rerum Theologicarum, qui ignorat, quàm communis illa fuerit doctrina, etiam in Lovaniensi Schola. Imo Theologum mihi opto nominari, qui negaverit, illum satisfecisse præcepto caritatis erga proximum, qui opera misericordiæ externa ei impenderit omnia non nisi ex purissimo Dei amore.

Neque alio sensu Patronus Illarum propositionum citari potest Tamburinus, qui itidem accusatur: audiatur ipse l. 5. c. 1. n. 1. *Certum, inquit, mihi videtur, non adesse obligationem eum diligendi per aliquem actum internum expresse tendentem in ipsum proximum: SATIS ENIM SUPERQUE EST, SI AMES DEUM, EJUSQUE VOLUNTATEM VELIS EXEQUI; ut sic enim jam involvitur amor proximi, qui est de Dei voluntate.*

Sed neque alius fuit sensus S. Bernardi, cui malus quispiam posset affricare invidiam damnatæ propositionis, cum serm. 50. in Cantica sic doceat: *Est charitas in actu, est & in affectu: & de illa quidem quæ operis est puto datam*

tam esse legem hominibus, mandatumque formatum illa mandatur ad meritum, ista in premium datur cum dixisset Dominus, diligite inimicos vestros, mox de operibus infert: benefacite his qui oderunt vos sic te ergo necesse est & illud accipere, quod juberis diligere proximum tuum, sicut te ipsum. Post hæc omnia: Neque hoc dico, inquit, ut sine affectione simus, corde arido solas moveamus manus ad opera. Mox verò satis habet præscripsisse affectionem, quam ratio regit.

Per me licet, ut non alia mens fuerit Jacobo Pontani Lovaniensis Doctoris, cum Lovanii die 17. Aprilis 1652. hanc Thesim propugnavit: *Non est præceptum per se obligans ad amorem internum proximi.* Itidem ut neque alia mens fuerit illius Doctoris, qui Lovanii die 17. Januarii 1630. defendit Thesim hanc: *De necessitate charitatis est, inimicos diligere, sic ut statim odium deponamus, & communia signa dilectionis ostendamus. At specialem actum dilectionis suffecerit in animi preparatione habere.* Extant hujusmodi Theses complures.

PROPOSITIO XII.

Vix in secularibus invenies, etiam in Regibus, superfluum statui: & ita vix aliquando tenetur ad eleemosynam, quando tenetur tantum ex superfluo statui.

Auctor

Auctor hujus propositionis citatur Vasquez opusc. de eleēm. c. 4. n. 14. festinans accusator satis habuisse videtur legere Montaltii Epistolam 6. ubi sola pars prior propositionis invenitur, citato loco c. 4. n. 14. pars posterior propositionis non invenietur illo c. 4.

Revereor censuram propositionis sumptæ sicut jacet in Decreto Pontificio: damnata est enim sicut jacet in Decreto. Sed affirmo, aliter illam jacere in Decreto, aliter in opusculo de eleēmofynâ Gabrielis Vasquez.

Etenim 1. nemo legens propositionem, sicut jacet in Decreto, avulsam ab universo contextu istius opusculi, dubitabit, quin *superfluum statui* accipiatur, ut vulgò solet, pro eo, quod est superfluum statui præsentis, quem quis habet. Sed verò legens propositionem eandem, sicut jacet in opusculo auctoris, comperiet, in eâ *superfluum statui* accipi pro eo, quod est superfluum statui præsentis & futuro, quem quis licitè & dignè potest acquirere & conquirere: sic enim se accipere superfluum statui profiteretur ibi Vasquez cap. 1. n. 27.

2. Consequenter nemo legens propositionem, sicut jacet in Decreto, dubitabit, quin ejus autor censeat simpliciter, vix umquam esse obligationem dandi eleēmofynam. Cum enim ex communissimâ Theologorum sententiâ nemo teneatur ad eleēmofynam ex su-

B

per-

perfluis naturæ, & necessariis statui, nisi in extremâ proximi necessitate, quæ raro occurrat, & autor affirmet, vix aliquem teneri ad eleëmofynam, quando tantum tenetur ex superfluo statui, nisi ex contextu loci, unde sumpta est propositio, didiceris, quid vocet superfluum statui, conficies, ex ejus mente simpliciter vix umquam esse obligationem dandi eleëmofynam.

Sed verò alienissimus est Vasquez ab hoc errore: quia enim superfluum statui restrictius acceperat pro eo, quod est superfluum statui non solum præsentis, sed etiam futuro, quanto magis restrinxit notionem superflui statui, tanto magis ampliavit obligationem dandi eleëmofynam ex necessariis statui & merè superfluis naturæ.

Unde quod alii dicunt, in urgenti seu gravi necessitate, etsi non extremâ, obligari unumquemque subvenire proximo de superfluis statui, Vasquez loco cit: n. 24. fatetur quoad rem esse verum; quia tamen ipse superfluum statui accipit restrictius, quam illi, dicit subveniendum esse illi necessitati etiam de superfluis naturæ; etsi non sunt superflui statui.

Quid plura? hortor Accusatorem Gabrielis Vasquez, cæterosque obtrectatores, ut ex periri in se velint ejus doctrinam de obligatio

ne eleëmofynæ, spondeoque tempore haud magno redigendos ad incitas, exutos omnibus superfluis, non tantum statui, sed etiam naturæ. Conforment se Regulæ, quam ibidem condit generalem: *ordo ergo charitatis talis esse debet, quod ad conservanda bona proximi cum proprio damno considerandum est, æqualiane sint, vel disparis conditionis: vitam enim proximi cum detrimento vitæ meæ non teneor tueri, CUM DETRIMENTO CÆTERORUM TENEOR, ET SIC DE RELIQUIS: aliàs quomodo charitas Dei manet in nobis & c.?* Regulam deducit ad particulares casus necessitatis, non tantum extremæ, sed etiam gravis; in quibus omnibus subveniendum sit etiam de *necessariis statui & superfluis naturæ*; idque quoad quisque potest sine suâ æquali necessitate. Quod verò addit. n. 28. hæc procedere quando scio, nullum alium opem laturum, in quo cavillatur Montaltius, intelligit sine dubio de opem laturo hîc & nunc; quod quidem appareat: neque enim sine dubio Vasquez hîc voluit nos esse Prophetas quosdam, aut divinatores. Idem verò aliis verbis sic expresserat n. 24. *nisi sit alius, qui ei subveniat.* Evidens est, in Belgio quidem, præcipuè belli tempore; quo innumeras videre est miserorum necessitates graves, durissimam fere hanc obligationem. Experiatur in se accusator: non enim credo expertum esse.

Alterum propositionis autorem citat Escobarium tract. 5. exam. 5. c. 6. n. 105. sed per injuriam. Nihil ibi, quod ad doctrinam moralem attineat, habet autor ille præter hæc pauca: *Nemo tenetur proprium statum, ne proximus amittat suum, dejicere, vel ab altiori acquirendo desistere*, in his quidem nemo, ut puto agnoscat doctrinam Propositionis 12.

PROPOSITIO XIII.

Si cum debita moderatione facias, potes absque peccato mortali de vita alicujus tristari, & illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere, & desiderare; non quidem ex displicentia personæ, sed ob aliquod temporale emolumentum.

Hanc propositionem ait esse traditam Tamburino & quidem claris verbis l. 5. c. 1. §. 3. n. 29.

Suo more imponit accusator: non aliud ibi docet Tamburinus, quàm licere gaudere de effectu bono, qui ex malo est secutus: quam doctrinam constat esse omnium passim, neque esse damnatam. Verba Tamburini dabo a propositionem proximè sequentem.

Castropalaus, quem citari ait à Tamburino illo num. 29. (citatur n. 32.) non præbabitur aliud sibi voluisse, quàm D. Thomas 2.2. q. 76. a 1. corp. his verbis: *si autem aliquis imperet vel optet malum alterius sub ratione boni*

sicut est licitum, nec erit maledictio per se loquen-
 do contingit autem, malum aliquod dici
 imperando, vel optando sub ratione duplicis boni:
 quandoque quidem sub ratione iusti: & sic iudex
 &c. quandoque verò dicitur aliquod malum sub ra-
 tione utilis; puta cum aliquis optat, aliquem
 peccatorem pati aliquam aegritudinem, aut aliquod
 impedimentum, vel ut ipse melior efficiatur, vel
 ut saltem ab aliorum nocumento cesset. Similiter
 in 3. d. 30. q. 1. a. 1. ad 4. Prosperitas unius
 inducit adversitatem alterius; unde quia charitas
 ordinem habet, & plus debet diligere quisque se,
 quam alium, & propinquos, quam extraneos; &
 amicos, quam inimicos potest aliquis salva
 charitate optare malum temporale alicui, & gau-
 dere si contingit; non in quantum est malum illius,
 sed in quantum est impedimentum malorum alte-
 rius, quem plus tenetur diligere. Et infra: sed hoc
 non est de malo gaudere, sed de bono, quod adjun-
 ctum est malo; hoc in Summa loco cit. sic ex-
 presserat: quia principalis intentio non fertur ad
 malum, sed ad bonum. Similiter verò castro-
 palaus tom. 1. tract. 6. d. 4. p. 1. n. 11. hu-
 iusmodi desiderium & gaudium de malo proximi,
 non tam est desiderium et gaudium de
 malo illius, quam de bono inde se-
 cuturo: Rursus, non gaudes de illa morte,
 quatenus proximo mala est, ibi sistendo (hoc enim
 est malum) sed gaudes de illa, quatenus est cau-

sa tui emolumentum, & secundum hanc rationem bona esse videtur.

Quid ergo? an D. Thomæ invidiam moveo propositionis damnatæ? non finat bonus Deus: pietate & reverentia erga Angelicum Doctorem certus sum nemini cedere. Nego incunctanter, damnatam esse propositionem 13. in sensu D. Thomæ. Doctrinam sic temperavit, ut hoc non sit de malo gaudere; sed de bono, quod adjunctum est malo; ut etiam principalis intentio non feratur ad malum, sed ad bonum.

Rursus neque ostendetur aliud docuisse Castropalaum, quàm Cajetanum in Sum. V. Maledictio. Joannem de la Cruz in Directorio ad 5. præceptum q. 1. a. 1. dub. 3. Corradum 1. p. resp. casuum q. 392. Zanardum 2. 2. directorii c. 6. de maledict. Bonacinam tom. 2. d. 3. q. 4. puncto ultimo n. 7. Joannem Sanchez d. 2. n. 9. Verricellum in qq. moral. Tr. 5. q. 6. n. 64. Pasqualigum in decision. moral. dec. 474. Gallettum in Margarit. V. desiderare. His subscribere tenentur, qui docent, licere desiderare & poscere à Deo mortem inimici, si aliter nequeat impediri, ne noceat: item qui docent, licere sibi mortem optare, ut finem miseriarum, quos omnes citare longum esset. Habet ergo copiam Accusator, unde augeat libellum accusationis,

nis, si placuerit; jure an injuria, non definitio, parum pensi habet ipse. Laborabit verò, ut hos omnes faciat Jesuitas cum Joanne Sanchez, imò ut religiosos faciat omnes.

PROPOSITIO XIV.

Licitum est absoluto desiderio cupere mortem Patris, non quidem ut malum Patris, sed ut bonum cupientis; quia nimirum ei obventura est pinguis hereditas.

Hanc rursus propositionem ait esse traditam à Tamburino, & quidem claris verbis, simulque ab eo citari, ut autorem doctrinæ ejusdem, Castropalaum loco supra citato.

Utrumque est impostura manifesta. Quod ad doctrinam Tamburini attinet, hic libro illo 5. c. 1. § 3. n. 29. apertè contradicit propositioni his verbis: *an possit Filius mortem Patris optare, vel de illâ gaudere, non ut malum Patris (hoc enim esset odium execrandum) sed ut ipse filius paterna hereditate fruatur si solum desideres, vel cum gaudio excipias ejusmodi effectus, hereditatem, molestiæ carentiam &c. facilis est responsio: licitè enim hæc optas, vel amplecteris: quia non gaudes de alterius malo, sed de proprio bono. Certè non potest quis licitè gaudere de fornicatione, de comestione carnis, ut facta die veneris &c. nec illa desiderare, ut tunc fiant: quia gauderet de peccato, illudque desideraret:*

ret : tamen posito, quod hæc cum peccato qui
 commisit, potest de habita prole sibi complacere,
 deque viribus refectis : quia non de peccato gaudet;
 sed de effectu secuto, qui bonus est : ITA IN CASU
 NOSTRO. Manifestum est, in his contineri
 propositionem contradictoriam damnatæ.

Quod verò accusator addit, à Tamburino
 citari Castropalaum, ut autorem doctrinæ,
 quam continet propositio damnata, falsissimū
 est : citatur, ut autor doctrinæ, quam ibi tra-
 dit Tamburinus, & quæ est apertè contra-
 dictoria damnatæ, ut jam patuit : & reverà
 Castropalaus tom. 1. Tr. 2. d. 2. p. 10. §. 2.
 n. 11. quem locum citat Tamburinus, disertè
 contradicit propositioni damnatæ : adeat lo-
 cum, cui id lubet : neque enim in gratiam
 accusationis tam futilis describenda sunt sin-
 gula.

PROPOSITIO XXV.

Cum causalitum est jurare sine animo ju-
 randi sive res sit levis sive gravis.

Autor propositionis rursus citatur Tambu-
 rinus l. 3 c. 3. §. 2. n. 1.

Respondeo damnata est propositio sicut ja-
 cet : aliter vero jacet in Decreto, aliter in
 Libro Tamburini : quia in Libro Tamburini
 sic jacet, ut constet ex adjunctis, illa ver-
 ba, *jurare sine animo jurandi habere significa-*
 tio

tionem singularem, quàm ex propositione, ut jacet in Decreto, nemo assequetur: quia Tamburinus hæc verba, *jurare sine animo jurandi* explicat per hæc; *jurare verbis equivocis*, ita ut sensus sit; *cum causa licitum est jurare sine animo jurandi eo sensu, quo juramentum accipit audiens*; quod esse licitum, si adsit causa sufficiens, docent omnes passim Theologi. Hæc ipsa de mente Tamburini pluribus jam pridem deduxit Guilielmus le Maire in *Statuta Saulis Exr. sect. 1. c. 12. §. 5.*

Quod igitur ad rem attinet, non aliud ibi docuit Tamburinus, quam quod habet communis sententia etiam in Schola Lovaniensi, ubi Doctrinam clariùs expressam dedit quidam S. T. Doctor die 12. Augusti 1632. his verbis: *jurare amphibologicè, imò non secundum mentem recipientis juramentum ex justa causa juxta sensum verum, & à jurante intentum nec peccatum est, nec illicitum: illicitum est uti restrictione mentali in juramento; secus ubi est justa causa.*

Eadem re ipsa est doctrina Lovaniensium Doctorum in libris impressis: Adriani in 4. de Confessione non procul à fine. Joannis Malderi in 2. 2. Tr. 10. c. 6. dub. 7. Et in opusculo de Restrictionibus. Joannis Molani Theol. pract. tract. 2. c. 7. concl. 1. Et quod ad juramentum amphibologicum attinet,
Joan-

Joannis Wiggers in 2. 2. Tract. 8. c. 5. dub.
12.

Frequens verò apud Doctores illius scholæ est mentio de *juramento sine animo jurandi*, ut distinguitur à *juramento amphibologico*, de *juramento sive intentione jurandi*, de *juramento simulato*, quod etsi negent esse licitum, factentur tamen communissimè non obligare per se ad præstandum id, quod *juramento promissum* est. Ita docuerunt Malderus loco cit. in 2. 2. Wiggers loco cit. dub. 11. plurimis verò Thesisibus propugnatum est ab illis Doctoribus die 12. Augusti 1632. die 27. Novemb. 1640. die 18. May 1640. die 13. Februarii 1640. die 24. May 1642. &c.

PROPOSITIO XXVI.

SI quis vel solus, vel coram aliis, sive interrogatus, sive propria sponte, sive recreationis causa, sive quocumque alio fine, juret se non fecisse aliquid, quod reverà fecit, intelligendo intra se aliquid aliud, quod non fecit, vel aliam diem ab ea in qua fecit, vel quodvis aliud additum verum, reverà non mentitur, nec est perjurus.

Autorem propositionis citat Joannem Sanchez Jesuitam in opere morali P. 2. l. 3. c. 6. n. 15. & mille alios in praxi.

Observavi ad Prop. 9. Joannem Sanchez non esse Jesuitam. Veros autores doctrinæ, quam

quam continet Propositio, suggeram, si in gratiam imperitorum & malevolorum monero, nullum penitus Theologum illius esse Autorem, si intelligatur ista restrictio locutionis adhibita sine causa excusare, non solum à mendacio, sed etiam ab omni alio peccato; quo sensu nata est accipi propositio ab imperitis, & vendi solent propositiones similes à malevolis; sed imprimis Causidicis quibusdam privata odia, & bilem unde unde collectam, infundere gaudentibus in causas publicè agendas; de quo fidem, ut puto, Brugis inveniam.

At verò si intelligatur ista restrictio sine causa excusare quidem à mendacio, non tamen à peccato turpis doli & fraudis, Autores doctrinæ sunt illi omnes, qui docuerunt ex justâ causâ licere uti hujusmodi restrictionibus: quod docuerunt Adrianus, Molanus, & re ipsa Malderus Lovanienses Doctores percelebres; Angelus, Silvester, Richardus, Petrus Paludanus, Capreolus, Almainus, Corradus, Rodriquez, Salonius, Basil. Pontius, Philarchus, Sayrus, Lud. Lopez, Bonacina, Machadus, alique multo plures apud Moyam in select. quæst. Tract. 2. d. 1. q. 6. §. 4. Guilielmum le Maire in Staterelect. 1. cap. 12. §. 1. sed imprimis Martinus Navarrus tractatu copiosissimo de licito usu re-

restrictionum in cap. *Humana aures*. His omnibus, si videbatur operæ pretium, poterat accusator subscribere pro Joanne Sanchez Thomam Sanchez, & quosdam alios, quos præcipuè oderat.

An verò damnata sit Propositio ut scandalosa, &c. quia nata est sic accipi ab imperitis, & venditari à malevolis, quasi affirmetur, restrictionem illam excusare, non solum à mendacio & perjurio, sed etiam ab omni alio peccato, in quo sensu nusquam illa reperitur, an verò quia affirmatur, restrictionem illam excusare à mendacio & perjurio, etiam non excuset ab alio peccato, judicabunt sapientiores. Quod verò affirmat Accusator, Autores Propositionis esse mille alios in praxi non moretur nos ista petulantia.

PROPOSITIO XXVII.

Causa justa utendi his amphibologiis est quæ sit id necessarium, aut utile est ad salutem corporis, honorem, res familiares tuendas, vel ad quemlibet alium virtutis actum, ita ut veritatis occultatio censeatur tunc expediens, & studiosa.

Autorem Propositionis citat Tamburinum, sed incerto loco. Quæsi vi ego locum, neque inveni: ne ergo imposuisse videatur hîc quæque locum proferat: tum videbimus an Tamburinum intellexerit.

Certe

Certè quidem Propositionem hanc 27. le-
pidè intellexit, versamque nobis flandricè
dedit: Quod latinè habet Propositio, *ita ut*
veritatis occultatio censeatur tunc expediens, &
studiosa flandricè sic exhibet: Soo dat de be-
deckinghe van de waerheydt dan beter is, ende
WEL GHEVONDEN. adeat Summam D. Tho-
mæ 2. 2. q. 166. Art. 1. & 2. Et discat, quid
Theologis sit *studiositas, & actio studiosa.*

PROPOSITIO XXVIII.

Qui mediante commendatione vel munere ad
Magistratum, vel Officium publicum promo-
tus est, poterit cum restrictione mentali prestare
juramentum, quod de mandato Regis à similibus
solet exigi, non habito respectu ad intentionem exi-
gentis, quia non tenetur fateri crimen occultum.

Hic primum quidem reum facit damnatæ
Propositionis Leonardum Lessium, nullum
designans auctoris locum. Tum verò &
quemdam P. de Haese in quadam concione
ad populum Brugensem tempore quadragesi-
mæ in templo S. Donatiani.

Quod ad Lessium attinet, fœda est impo-
stura, à qua vel ipse Joannes Sinnichius vide-
ri potest vindicasse Lessium, quando in Saule
Exrge l. 1. c. 104. §. 391. pag. 414. col. 1.
tractans Propositionem illam, non invenit
autorem, cui eam adscriberet, nisi *modernos*
laxi-

laxitatum Patronos innominatos : non peperisset Lessio , cujus librum legerat diligenter nisi comperisset , nulla veri specie posse doctrinam impingi.

Non est tamen obscurum , ex Lessii libro 2. de justitia c. 42. dub. 9. n. 48. raptam esse occasionem & propositionis concinnandæ Doctoribus , & imposturæ ab accusatore sed vero utrumque per injuriam manifestam.

Etenim nemo legens Propositionem dubitabit , quin ex ejus doctrina omnino absolvetur culpâ perjurii sic promotus ad Magistratum. Atqui Lessius loco citato , illâ viâ se promoventes ad magistratum , & officia publica pronuntiat , reos esse *peccati gravis* , atque etiam *perjurii* : addit , eos , qui se commendarunt , ubi vigent hujusmodi statuta , graviter obligari , ut commendationem faciant irritam , atque etiam magistratum detrectent , nisi id post electionem non sit integrum ; in quibusdam locis coguntur electi magistratum adire sub gravi pœna : tum verò ait denique , restrictioni locum relinqui ; in quo ipso casu non absolvit promotum à culpâ perjurii tunc contractâ , cum se commendavit prævidens se conjiciendum in hanc necessitatem. En Lessii doctrinam in hac materia : conferatur illa cum Propositione damnata. Nemo , ut autumo , Accusatori notus est Brugis Causidicus tam

vel imperitus, vel temerarius, (unum si exceperis) cui sit animus litem hanc adversus Lessium suscipere.

Accusationi P. Guilielmi de Haese oppono reum ipsum negantem, cum sit melior conditio negantis; quin & appellan-tem grave testimonium Illust. Episcopi Brugensis, qui tota illa quadragesima conciones ejus audierit, contestantem denique numquam se quaestionem illam tetigisse in concionibus: in privatis verò colloquiis semper se improbasse juramentum illud, de quo est mentio in Prop. 28. addens, si secus esset, id se fassurum haud gravatè: atque hæc ille sine fuco, ut est viri mos, litteris Mechlinia datis die 21. May 1679.

PROPOSITIO XXX.

FAs est viro honorato occidere invasorem, qui nititur calumniam inferre, si aliter hæc ignominia vitari nequit, idem quoque dicendum, si quis impingat alapam, vel fuste percutiat, & post impactam alapam vel ictum fustis fugiat.

Autorem Propositionis, & quidem verbis propriis Propositionis ait fuisse Lessium lib. 2. cap. 9. dub. 12.

Hæc etiam est impostura impudentior, cum non vereatur designare locum unde convinci potest. Verba Lessii isto loco confera-

feramus cum prima parte Propositionis. *Th*
n. 77. sic habent verba Lessii: *Fas etiam*
viro honorato occidere invasorem, qui fustem
vel alapam nititur impingere ut ignominiam in-
ferat, si aliter hæc ignominia vitari nequit verba
damnatae Propositionis hæc sunt: fas est viro
honorato occidere invasorem qui nititur calumniam
inferre, si aliter hæc ignominia vitari nequit.
Non est idem niti inferre calumniam, & niti
impingere fustem.

Lessius ibidem *n.* 82. ex professo impugnat
 Doctrinam propositionis de nitente inferre ca-
 lumniam: *hæc sententia, inquit, in praxi mi-*
hi non probatur: quia multis occultis cadibus cum
magna Reip. perturbatione præberet occasionem.
In jure enim defensionis semper considerandum, ne
ejus usus in perniciem Reip. vergat: tunc enim
non est permittendus. Accedit, quod, etsi specu-
lativè vera esset, tamen vix in praxi posset habere
locum. Nam infamia vel est illata, vel non est. Si
est illata, non extinguetur per mortem infamantis.
Si non est illata, plerumque non satis constat
aliter non posse eam impediri: ac proinde non pote-
rimus eo modo defensionis uti. Censet ergo Lessi-
us sententiam esse improbabilem practicè,
imò insinuat ne quidem esse probabilem spe-
culativè.

Similiter *n.* 80. improbat, impugnatque
 ex professo Doctrinam contentam secunda
 parte

parte propositionis, de occidendo eo, qui fugit impacta alapa, vel fuste.

Citat deinde accusator Escobarium non designato loco. Accipiat ergo doctrinam Escobarii contradictoriam Propositioni damnatæ *Tr. 1. Exam. 7. c. 2. n. 7.* Sic interrogat, & respondet: *licetne pro defensione honoris verbis tantum impugnatu aggressorem occidere? minime: licet tamen si factis impugnetur: fugit aggressor; occidere non licebit.*

Citat etiam Azorium, sed tacito loco.

Nova hæc est impostura. Azor p. 3. l. 2. c. 1. q. 17. col. 103. disertè contradicit priori parti Propositionis, de occidendo eo, qui nititur inferre calumniam. Partem posteriorem de occidendo eo qui fugit impacta alapa, vel fuste, nusquam tenet, sed ibidem q. 13. refert utramque sententiam, & magis ostendit se favere sententiæ neganti esse licitam illam occisionem.

Citat quoque Filliucium similiter dissimulato loco.

Hic autor *Tr. 29. cap. 3. n. 50. & 51.* ad summum tribuit utrique parti speculativam probabilitatem: negat verò probabilitatem practicam; idque validis rationibus.

Citat denique Becanum imposturâ splendidâ. Becanus tract. de jure & just. ad quæst. D. Thomæ 64. q. 8. pag. 493. col. 2. ubi (& non

non alibi) tractat quæstionem de occisione
ad defensionem honoris, ne quidem mentio-
nem facit de doctrina Propositionis damnatæ,
sed assertionem hanc ponit solam: *licitum est
etiam viro honorato occidere invasorem, qui fra-
stem vel alapam nititur impingere, ut ignominiam
inferat, si aliter hæc ignominia vitari non potest.*
Certum est hanc doctrinam esse diversam a
doctrina Propositionis damnatæ, ac ne ratio-
nem quidem utriusque eandem esse, ut rati-
dere est apud Lessium citatum hîc primo lo-
co.

Post hæc, Propositionis autores innominat-
tos citat *centum alios*, autumo Jesuitas, aut sal-
tem Religiosos de eorum genere, quos odit.
Quid facias tali impudentia? veros autores
propositionis, non tamen quales cupit ipse
nominabo permultos, cum id videbitur opo-
ræ pretium.

In antecessum habeat accusator, quis fens-
sensus fuerit Lovaniensium Academicorum in
hac materia, & consideret, an Lessius potest
simum, & quidam similes fuerint accusandi.
Primum quidem non est obscura Thesis
quam Lovanii defendit S. T. Doctor die 23
Julii 1648. his verbis conceptam: *Licitum est
occidere injustum invasorem cum moderamine
Invasor censetur etiam is qui absolute decrevit al-
terum occidere sive per se, sive per alium: im-*
etiam

etiam is, qui PER CALUMNIAM APUD JUDICEM efficaciter machinatur mortem alterius. In ejus tamen occisione adhibenda est cautio; videlicet, ut certò constet, non superesse aliud remedium generalis est Thesis de honoris defensione per occisionem defensa Lovanii à Joanne Clario S. T. Doctore die 12. Octobris 1602. Concessum cuilibet ad defensionem non solum vitæ atque integritatis membrorum, VERUM ETIAM HONORIS, ac suarum facultatum; modò tamen moderata tutela limites non excedat, invasorem occidere etiam cum periculo innocentis, si aliàs se tuevi nequit.

Hæc ipsa extensa fuerunt ad honorem proximi defendendum per occisionem die 26. Martii 1654. Præsidi Gerardo van Werm S. T. Doctore his verbis: vitam proximi, quam injuste quis invadit, si aliter uequeas, licite etiam cum invasoris occisione tueberis. Idem dicendum de pudicitia HONORE, & fortunis proximi, quando sunt magni momenti.

Henricus Rampen S. T. D. Lovanii die 21. Januarii 1638. hanc defendit: an si quis alteri HONOREM injuste auferat, auferentem liceat occidere? certis dumtaxat casibus. Guilielmus Mercerus S. T. Doctor Lovanii die 26. Octobris 1638. propugnavit hanc: Pudicitia invasorem, furem nocturnum tua auferentem, si possis corripies; sin minus, occidere licitum erit. AN

SIMILITER PRO DEFENSIONE HONORIS
 Non ita passim; SED RARIS DUM TAXAT CASIBUS. Joannes Malderus S. T. Doctor Lovaniensis, casus, in quibus id liceat assignat Tract. 3. de Justit. c. 1. dub. 14.

Primus, inquit, quo possis, erit, quando invadit te injuste aliquis, ut occidat, mutilet, aut notabiliter verberet, & fugiendo, aut non impediendo ejusmodi injuriam incurres gravem infamiam, tamquam ineptus, aut degener miles, nobilis, & defensor reipublicæ: potes subsistere, & invasorem ab injuria prohibere; & si aliter prohibere non possis, occidere. Hæc ipsa quia docuerunt Lessius, Becanus &c. autores perhibentur propositionis damnatæ, ut vidimus.

Secundus. Miles, vel aliquis alius, cui ignominiosum esset, & in honore valde noxium aliter facere, potest ex incontinenti cum reverberare, qui se ignominiose prior percusserit, & quasi insultans adhuc coram subsistit, etiamsi ulterius non invadit. Et si ex hujusmodi repercussione rixa oriatur, non tenetur fugere; sed potest, si opus sit, cum moderamine inculpatæ tutelæ adversarium occidere. Notum huc progressi Lessius, Becanus &c.

Porrò licere viro honorato eum occidere, qui fustem vel alapam nititur impingere &c. (quæ doctrina vitio datur Lessio & quibusdam similibus) præter nominatos defenderunt Lovanienses Doctores, Joannes Wiggers de justit.

justit. Tract. 2. c. 2. dub. 12. Joannes Sini-
chius die 6. Februarii 1654. Andreas Laurent
die 20. Januarii 1657. Jacobus Pontanus die
23. Augusti 1653. Plures dabo, si quis re-
quirat.

PROPOSITIO XXXI.

Regulariter occidere possum furem pro conser-
vatione unius aurei.

Propositionis autor citatur Molina tom. 4.
de just. Tr. 3. d. 16. n. 7 simulque Escobar
Tract. 1. exam. 7 c. 3. n. 44.

Falsò uterque citatur. Non docuit Molina
id licere pro *conservatione unius aurei*, sed ad ar-
cendam injuriam realem conjunctam cum
personali, casum ponens non de simplici fur-
to, sed de rapina, qua moliatur quis RESI-
STENTI DOMINO auferre aureum. Tum vero
ne quidem pronuntiat licere occidere, sed ju-
dicium suspendit dicens: *condemnare non aude-
rem*, qui interficeret cum moderamine incul-
patæ tutelæ.

At verò ibidem casum ponens, quo ab-
esset illa contumelia in personam, quando,
inquit, *fur cum re aliqua aliena fugeret*, ut cum
equo, *utrum tunc à longè fas esset illum jaculo in-
terficere ad defensionem rei illius*; Covarruvias ad-
versus Silvestrum id licere negat. Et quidem quan-
do res non esset magni valoris; ut si esset solùm va-
loris

loris trium, quatuor, aut quinque ducatorum, consentit Sotus, & consentiunt alii. Quando vero esset magni valoris, exiguaque esset spes illum posse recuperandi, affirmat Sotus fas in eo eventu esse illum interficere. Neque id auderem condemnare; modò prius voce admoneretur, nisi rem relinquat, esse interficiendum. Semper tamen est consulendum, ne proximus occidatur.

Videat lector circumspectionem Molinæ in hac tota materia, & miretur levitatem obtrectatorum, quos patitur hoc tempore.

Non plus quam Molina docuit Escobar loco citato: adeatur locus: plura enim describo jam pridem, quam vel mihi libeat, vel mereatur hic accusator: sed amicorum iudicium istud fuit; qui ipsi mihi ignoscent, si identidem non obsequar: ipsos mihi velim habere obsequentes tantundem in genere tam scabro atque inamœno.

PROPOSITIO XXXII.

Non solum licitum est defendere defensione occisiva, quæ actu possidemus, sed etiam ad quæ jus inchoatum habemus, & quæ nos possessuros speramus.

Verbis expressis Propositionem hanc esse traditam ab Amico Tom. 5. d. 36. sect. 8. n. 131. affirmat accusator.

Non est ita. Amicus non expressit, licere defendere jus inchoatum defensione occisiva, quod exprimitur in propositione damnata: particulas illas studio videtur omisisse. Etenim

cum ibi ex communi Sententiâ de licitâ defensione bonorum temporalium cum occisione aggressoris injusti, inferat tria corollaria, cumque in primo & secundo corollario exprimat, licere defensionem cum occisione, in tertio infert quidem, licere defendere jus inchoatum, tacet verò de defensione occisiva, cavens, ut opinor, ne tantam *juris* defensionem videretur permittere, quantam *rei posse*. Neque contrarium convincit illatio: ut si ex eo, quod liceat defendere mille aureos occidendo invasorem, inferam, licere uti defensione, & vim adhibere contra invasorem unius solidi: Sicut enim solidus suâ vitalitate facit, ut intelligam illationem de defensione quadam repulsivâ invasoris, sed inferiori, quam sit occisiva, sic & jus seu spes, tantò vilior, quam res.

PROPOSITIO XXXIV.

*L*icet procurare abortum ante animationem fœtus, ne puella deprehensa gravida occidatur, aut infametur.

Hic citat quemdam Jesuitam. Quod est nomen illi Jesuitæ? nescit. Unde habet fuisse Jesuitam saltem innominatum, cujus hæc esset sententia? à Dianâ p. 6. tract. 8. Res. 37. unde accepit Diana? à quodam viro nobili. A quo habebat ille vir nobilis? eratne amicus

Jesuitis, ut hic noster accusator? eratne saltem doctrinâ aut ingenio satis idoneus, ut aptè hæc referret? de his tacet Diana. Apparet ergo futilitas accusationis.

Contingit etiam diligentibus scriptoribus, ut aliquo errore labantur alicui perperam tribuentes doctrinam quampiam: contigit istud Dianæ hoc ipso loco, ubi doctrinam Propositionis damnatæ adscribit Bordonio in Confil. Regul. res. 45. q. 4. n. 4. in fine. At ibi Bordonus ad quæstionem; *An pro conservando honore seu vitâ puella; vel pro conservatione vitæ mulieris, possit procurari abortus, &c.* Respondendo, inquit, *neutrum licitè fieri potest.* Credo hæc Dianam intellexisse de abortu foetus animati; neque id sine fundamento. Sed neque in fine responsionis Bordonus aliud docuit de abortu foetus inanimati: litterula perperam posita à Typotheta decepit Dianam. Patet locum inspicienti sic legendum esse: *Quod si foetus sit inanimatus, non esse peccatum docent plerique*: ipse ibi nihil definivit; cum ad suum propositum id non faceret. Multo facilius, quam Diana, decipi potuit ille vir nobilis testis ex auditu & Theologiæ imperitus. Sed tamen ille Jesuita innominatus, tam infirmo fundamento fuit accusandus; cum & à Diana illo loco, & ab aliis nominentur non pauci vel autores, vel fautores doctrinæ, saltem

ut probabilis, quorum libri adiri poterunt. Manu ipsa tangitur invidia in toto hoc negotio, non perambulante in tenebris, sed dæmonii cuiusdam meridiani; à quo mirum est potuisse imponi tam multis; omnium verò miserimè delusus est hic Accusator: neque enim de suo prompsit ea, quæ accepimus.

PROPOSITIO XXXV.

Videtur probabile omnem fœtum, quamdiu in utero est, carere animâ rationali, & tunc primum incipere eandem habere, cum paritur, ac consequenter dicendum erit in nullo abortu homicidium committi.

Hanc propositionem tribuit Caramueli, quem ex speciali, ut fas est credere, benevolentia erga Religiosos Cistercienses monasterii Dunensis propè Brugas in Flandriâ, appellat religiosum Dunensem. Potuisset majori ratione appellare Doctorem Lovaniensem, atque etiam Satrianensem, ac Campensium Episcopum.

Sed verò Caramuel damnatæ propositionis non est autor: neque apud illum invenies, unde hoc venire cuipiam in mentem possit, præter hæc verba in Theol. fund. n. 1163. alias 1623. *Profecto si Doctori Marco subscribamus (Proto medico Pragensi) dicamusque omnem fœtum, quamdiu in utero est, carere animâ*

rationali, & tunc primum incipere eandem habere, cum paritur, rejicere omnino debemus eandem abortus distinctionem (animati & inanimati) & dicere in nullo abortu homicidium committi. Ipse verò opinionem Doctoris Marci Proto medici affirmat improbabilem esse.

Ego verò diu quæsitum autorem Theologum, qui opinionem illam saltem diceret esse, aut fuisse probabilem, non inveni, nisi fortè sit Theologus hic Accusator, cujus imposturas jam dudum annuero: hic enim reverà declarare audeat, non solum opinionem illam Marci Proto medici, sed & propositionem damnatam, quæ ex illa fluit, fuisse probabilem: postquam enim propositionis autorem citaverat Caramuelem, hæc subdit flandricè, quæ latinè reddo fideliter. *Et quandoquidem omnes Jesuitæ censebant, opinionem probabilem securè, & in conscientia licere nobis sequi sine peccato, non poterant ab eadem doctrina, sed admittere debebant ejusmodi rem esse licitam, neque esse peccatum.* Censet ergo audax nimium, propositionem inter omnes 65. enormissimæ absurditatis, quam nemo Theologus permisit elabi è suo calamo, fuisse probabilem ante nuperum Decretum Innocentii XI.

PROPOSITIO XXXVI.

Permissum est furari, non solum in extrema necessitate, sed etiam in gravi.

Propositionis autor citatur Escobar citato quodam loco, qui in ejus libro non extat: sed neque alium locum inveni, ubi tractet quæstionem.

Jubetur etiam propositionis esse autor Tamburinus l. 8. Tract. 4. c. 1. §. 9. n. 8.

Tamburinus ibi unum sic obiter affirmat; ad propria alimenta quilibet jus habet, cum is, qui iis caret sit in gravi necessitate constitutus; in qua etiam aliena posse surripi, nedum propria occultari communis jam nunc Sententia est: quo fundamento id dixerit, mox aperiam.

Accedere jubetur Lessius: nullus citatur locus: hunc velim citari, ubi dicat, permissum esse furari, non solum in extrema necessitate, sed etiam in gravi: ne quidem invenietur ubi dicat licere furari in extrema: ac ne quidem ubi dicat licere saltem surripere in gravi. Dixit tamen l. 2. c. 12. dub. 12. n. 71. Probabile esse non solum in extrema, sed etiam in gravi necessitate (non qualicumque) sed morbi, famis, nuditatis, posse te clanculum surripere ab opulentis, si aliter grave illud malum avertere nequeas. Ut ergo probabilitatem hîc agnoscat, tres
ad

adhibet cautiones, quarum nullam exprimit
propositio damnata.

Hanc Lessii doctrinam totidem verbis de-
scriptam defendit Joannes Sinnichius die 3.
Febr. 1648. Assertam à Lessio probabilitatem
asserit quoque Joannes Malderus alter Lovan-
niensis Doctor. 2. 2. q. 32. art. 6. dub. 6. &
Franciscus Sylvius 2. 2. q. 66. art. 7. Wig-
gers verò tract. 3. de just. c. 6. d. 1. similiter
ac Tamburinus, causam excusantem à resti-
tutione ponit gravem necessitatem hoc argu-
mento: *quia multi tenent quod in gravi necessi-
tate liceat etiam clanculum surripere à ditioribus
quando id fit sine scandalo, ut Silvester, Angelus,
Navarrus, Petrus Navarra, &c.* Auctores il-
lius doctrinæ multo plures dabit Diana p. 2.
tract. 17. Res. 29.

Constat verò doctrinam in Lovanien-
schola valde communiter traditam fuisse. Præ-
ter Doctores jam nominatos, illam Lovani-
defendit Guilielmus Mercerus die 11. De-
cembris 1638. Sebastianus Stockman die 4.
Septembris 1648. defendit verò ut probabi-
lem Joannes Sinnichius die 3. Februarii 1648.
Christianus Beufecum die 7. Augusti 1638.
Gerardus van Werm die 17. Julii 1653. &c.

—

PRO-

PROPOSITIO XXXVII.

Famuli & famula domestica possunt occultè heris suis surripere ad compensandam operam suam, quam majorem judicant salario, quod recipiunt.

Hanc propositionem tradi ait à Baunio *verbis tam claris, quam sit lux diurna*. Idque in Summa pag. 213. 214.

Lucidissima verò est impostura. Baunius isto loco id non affirmat licere famulis, nisi in duobus casibus singularibus atque hoc ipsum tribus adhibitis restrictionibus. Adeat, cui id lubet, Baunium.

Tribuit quoque damnatam doctrinam Escobario locum tacens & *multis aliis Societatis*, sed innominatis.

Escobar tract. 3. exam. 9. c. 3. n. 18. casum ponit, de quo non est mentio in propositione damnata, ut non utcumque *JUDICENT famuli operam suam esse majorem, quam salarium, quod recipiunt, sed CONSTET, mercedem constitutam esse justâ infimâ minorem, vel aliter integram non valeant accipere.*

Illos vero *alios multos Societatis* innominatos ibi credo descriptos habet accusator, ubi ejus animus maximè livet malevolentiam in viros religiosos.

P R O-

PROPOSITIO XXXVIII.

Non tenetur quis sub pœna peccati mortalis restituere, quod ablatum est per pauca furtiva, quantumcumque sit magna summa totalis.

Hic vero accusator suâ autoritate utitur, corrigitque Decretum impressum in Typographia Camerae Apostolicæ, & pro his verbis *per pauca furtiva*, Flandricè ponit hæc, *per parva furtiva*; quod non fuerunt ausi facere Episcopus Castoriensis, & plures alii, qui Decretum in Belgio curarunt recudi: sed nos tantâ moti autoritate ratam habeamus correctionem.

Propositionis autorem facit Stephanum Baunium in *Sum.* pag. 220. & quidem verbis *claris* idem docentem.

Imposturam lector videat. Baunius ibi in re disputatissima inter Theologos hoc unum definit, quod ultimum furtum minutum, quo completur damnum grave, non sit peccatum mortale; mox verò ait, inde quosdam conficere, non esse obligationem gravem restituendi summam minutis furtis acceptam. Non approbat illationem.

Porro doctrina illa Baunii de ultimo furto minuto, est sine dubio illorum omnium, qui negant minutis furtis multiplicatis peccari mortaliter, si absit intentio perveniendi ad summam

mam
tur. A
Doct
lis 16
1630
non p
plent
annes
Hi
(qua
gatio
grave
S. T.
26.
liter
quana
convi
gusti
caver
die 2
culpa
do ma
omn
tio f
se Ba

mam gravem, etsi revera ad illam perveniat. Atqui hoc Lovanii propugnarunt S. T. Doctores; Libertus Fromondus die 22. Aprilis 1652. Ægidius Bajus die 19. Septembris 1630. illum vero qui restituere non potest, non peccare mortaliter ultimo furto complente materiam gravem Lovanii defendit Joannes Schinckelius die 22. Augusti 1653.

Hinc verò legitimam esse consequentiam (quam non admisit Baunius) non esse obligationem gravem restituendi illam summam gravem, defendendum Lovanii susceperunt S. T. Doctores, Franciscus van Viane die 26. Februarii 1655. *Ex delicto solum venialiter culpabili nasci obligationem restituendi, quando materia, aut damnum est grave, minimè convinces.* Joannes Schinckelius die 23. Augusti 1655. *si damnificans tantum venialiter peccaverit, ad nihil tenetur.* Guilielmus ab Angelis die 25. Junii 1648. *Ex delicto solum venialiter culpabili nulla nascitur obligatio restituendi, quando materia & damnum est grave.* Atque in his omnibus ne quidem venialis obligationis mentio fit: de qua doctrina nihil videtur suboluisse Baunio.

P R O-

PROPOSITIO XXXIX.

Qui alium movet aut inducit ad inferendum grave damnum tertio, non tenetur ad restitutionem istius damni illati.

Autor propositionis citatur Stephanus Baunius in Summa pag. 307. 308. ubi eam dicitur dedisse *claris & propriis verbis* ipsius propositionis.

Hujus dicti falsitatem ipsi oculi judicabunt si quis locum adierit.

Damnata propositio est universalis de quocumque *inducente*. Est autem inducere. ut D. Thomas explicat 2. 2. q. 62. a. 7. *movere precipiendo, consulendo &c.* Baunius autem isto loco solum affirmat, non obligari ad restitutionem, qui *precibus induxit*, nullam imponendo obligationem, sed plenam ipsi libertatem relinquendo, ponitque eum, qui rogatur, ut damnum inferat, *suâ solius voluntate* damnum inferre, de Baunii ergo doctrina judicent sapientiores, quam sum ego, aut hic accusator. Jesuitas quidem parum angit illam neminem illorum habuit Baunius in illa doctrina ducem, vel asseclam: excutiantur omnes.

PROPOSITIO XLIII.

Quidni non nisi veniale sit detrahentis auctoritatem magnam sibi noxiam falso crimine *al-*
dere?

Ait accusator, hæc esse verba thesium à Jesuitis defensorum Lovanii. Si quæram, unde id norit ipse, testem producet gravem, & contra quem excipere Jesuitis sit nefas, Ludovicum Montaltium in damnatissimis Epistolis. Si non acquiescam, convincet etiam testimonio Sinnichii in Saule Exreg. l. I. c. 120. §. 457 qui post Montaltium testatus est propositionem Lovanii defensam esse.

Attamen Jesuitæ jure suo postulant sibi exhiberi Theses illas. Tum postea dispicient & de verbis & de doctrina thesium, si quæ extant usquam hujusmodi theses. Hæ si inventæ fuerint, simul, ut puto innotescet professoris nomen, qui disputationi præfuit, & fortasse inveniri poterunt ejus scripta scholastica, atque ex his lux accedere thesibus, ut plena habeat documenta accusator de doctrina Lovanii defensa, ut asserit, & dispiciant viri moderatiores, an fuerit opus illis thesibus, ut conciperetur doctrina verbis idoneis censuræ, & an plus aliquid re ipsa voluerint illi thesistæ, quam in impressis libris Theologi bene multi, de quibus erit mentio ad propositionem proximam. Theses interea ipsas mihi expediat accusator, ut fidem inveniat.

D

PRO-

PROPOSITIO XLIV.

Probabile est non peccare mortaliter, qui imponit falsum crimen alicui, ut suam justitiam & honorem defendat. Et si hoc non sit probabile vix ulla erit opinio probabilis in Theologia.

Propositionem ait esse traditam à Caramuel le claris & propriis verbis propositionis, locum non citat, etsi potuisset ex epistola 15. Mortaltii.

Mihi compertum est ex Theologia furdam: hujus autoris edit. lugd. an. 1657. p. 1588. verba quibus concepta est propositio non esse Caramuelis affirmantis, sed sibi obprobriantis. Si cui hoc incredibile videatur, locum adeat, & oculis suis credat.

Accusatur quoque Dicastillo lib. 2. justit. tract. 2. d. 12. n. 404. Dicastillo locum citato n. 403. disertè negat licere in contumeliosum retorquere crimen falsum, aut verum quidem, sed occultum, aut quod non facit directè ad repellendam injuriam elevando fidem alterius. Neque plus affirmat sequenti n. 405. quem citat accusator, sed ex proximè dicto infert, non licere tibi appellare adulterum eum qui te appellavit furem (quia scilicet crimen mendacium, etsi verum sit, non facit directè ad elevandam fidem alterius) posse tamen dicere, quod sit mendax; si nimirum verè sit mendax, proibi nihil docet.

At verò Dicastillo ibidem n. 406. assert. 7. dicit videri probabilem illorum sententiam, qui docent non committi peccatum mortale, sed solum mendacii, si quis imponenti falsum crimen, objiciat sine juramento par crimen falsum, non quaecumque; sed tale quod deserviat ad impediendam, vel tollendam injustitiam, quam alius prius intulit; eneruando scilicet illius auctoritatem, & faciendo ut non credatur illi in eo quod dixit: sive, ut dixerat n. 403. quod faciat directè ad repellendam injuriam, elevando fidem impostoris; ut sunt mendacium, perjurium, & alia exempla malæ fidei; non vero adultarium, & similia, ut explicat n. 404.

Sit ergo judicium sapientiorum, quam nos sumus, an contineatur hæc doctrina in propositione damnata, quæ procedit de quolibet falso crimine, adeoque etiam de majori, quam quod imposuit calumniator, atque etiam de eo quod non facit directè ad elevandam fidem ipsius, quæ denique ne juramentum quidem supponit abesse.

Certè quidem plus non docuit Dicastillo in questione ista, quam Theologi illi, quos citat & probabiliter sentire ait Joannes de la Cruz in director. præc. 8. q. 3. a. 4. dub. 17. conclus. 1. his verbis: *Bañez & Ledesma cum Orellana probabiliter sentiunt, esse solum mendacium perjuriale, objicere testì iniquo falsum crimen, se-*

cluso perjurio in objiciente, & testibus ad hoc inducendis: non plus etiam, quam illi quos generatim citat Petrus Ledesma in sum. tract. c. 25. concl. 21. dub. 3. dicens ita docere Ornelanum, & communiter discipulos S. Thomæ.

Credibile est illos ivisse in hanc sententiam nixos quodam loco S. Thomæ 2. 2. q. 70. a. 4. ad 2. Dicendum, quod injustum iudicium non est iudicium. Et ideo ex vi iudicii falsum testimonium in injusto iudicio prolatum, ad iustitiam impediendam, non habet rationem peccati mortalis; sed solum ex juramento violato. At verè S. Doctor non videtur versari in casu præsentis; sed solum docere, quod specialiter illa & gravis obligatio ad verum testandum quæ oritur ex ratione legitimi iudicii, non urgeat in iudicio injusto propter falsos testes aut perversitatem iudicis; quodque proinde eo casu testes contrarii, & faventes reo non peccent mortaliter ex vi iudicii præcise, falsum testando de re quapiam, aut circumstantiam quæ reo faveat; etsi fateatur, eos peccare mortaliter ex juramento violato; quod idem si teri potuisset de violatâ iustitiâ per calumniam si de hoc casu quæstio, vel mentio incidisset. Hæc in gratiam Angelici Doctoris, cui summi impensè devotus; cum iudicarem, locum illum à quibusdam aliter accipi, ac mereatur.

Tamburinus denique, qui & accusatur

autoritate motus tam multorum, ut patuit, l. 9. c. 2. §. 2. n. 5. asseruit probabile sibi esse, non peccari contra justitiam in casu, de quo hactenus; sed iisdem fere adhibitis cautionibus, quas Dicastillo adhibuit. En crimen haud ignoscendum; quando illis ignoscitur omnibus, quibus honorem hunc detulit Tamburinus.

PROPOSITIO XLV.

Dare temporale pro spirituali non est simonia, quando temporale non datur tanquam pretium, sed dumtaxat tanquam motivum conferendi vel efficiendi spirituale, vel etiam quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali, aut è contra.

Autores propositionis citantur Tannerus tom. 3. d. 5. q. 8. dub. 3. n. 64. Valentia, & Escobar incerto loco, & alii Jesuitæ in multis thesibus.

Rogatur accusator ut proferat illas multas theses, aut saltem indicet ubi, & quando sint defensæ; neque enim est tam bonæ fidei vir, aut tam perspectæ peritiæ, ut ipsi affirmanti credendum illicò sit de istis thesibus, aut doctrina Thesium.

Escobar tract. 6. exam. 2. c. 6. ubi quæstio tractatur, ad summum docet non esse simoniacum, qui inservit Episcopo spe impetrandi

di beneficii, ex benevolentia & gratitudine
Episcopi, neque Episcopum esse simoniacum,
etsi dicat se ex gratitudine conferre. Si putet
accusator hanc doctrinam esse damnatam,
monendus est, ut circumspectè sit officiosus
erga Episcopos.

Tannerum affirmat confidenter tradidisse
propositionem verbis propriis: majori specie
id affirmare poterat de Valentia *Tom. 3. d. 6. q.*
16. p. 3. sed neque apud Valentiam, neque
apud Tannerum extat propositio *sicut jacet in*
Decreto. Distinxerunt illi Theologi inter si-
moniam juris naturæ & juris positivi: nihil
distinctionis habet propositio *sicut jacet in De-*
creto: negarunt illi, simoniam fore natura-
lem: non negarunt de simonia juris positivi
in casibus jure expressis. Tannerus quidem dis-
sertè id cavit loco *cit. n. 65.* Valentia verò
minimè obscurè toto illo *puncto 3.* fundans se
in definitione vulgari simoniæ, quam esse si-
moniæ naturalis constat, & ipse observat
ibidem *puncto 5. pag. 2069.*

Exempla innocua quibus explicat uterque
assertionem suam promamus quædam. Infe-
runt enim 1. non esse simoniacos sacerdotes &
Parochos celebrantes sacrum & alia ministeria
spiritualia exhibentes, movente stipendio in
Ecclesia usitato.

Dicet fortè accusator stipendium se accipe-

re postquam fecit sacra pro defuncto, non tamen fecisse sacra movente stipendio. Non credent hæredes defuncti: constat enim non facturum fuisse pro defuncto illa sacra omnia, si nulla fuisset spes stipendii.

Inferunt 2. populum non esse simoniacum stipendia largientem sacerdotibus, Parochis pro ministeriis spiritualibus non enim hæc illum dare, ut pretium ministeriorum, aut ex aliqua obligatione justitiæ, sed ex mera gratitudine. Velim ut sit attentus accusator ad hanc doctrinam Valentia quæ & est Tanneri. *Populus (inquit Valentia) confert stipendia ex gratitudine, qua impendenti officium spirituale,*

COMPENSATIO GRATUITA temporalis rependitur: atq; ita patet, talem consuetudinem non esse simoniacam: nam temporale non est pretium spiritualis, sed COMPENSATIO GRATUITA. Quare cum Doctores solent dicere, populum debere ministris id, quod ex lege aut consuetudine solet illis tribui, non ita intelligendum hoc est, quasi per hoc illi judicent diversi generis obligationes, ex quibus contingat populum debere tribuere stipendia; sed tantum explicant capita varia, quibus OBLIGATIO GRATITUDINIS determinatur, ut scilicet populus conferat hoc aut illud. Subdere his potuisset salubre monitum S. Thomæ 2. 2. q. 100. a. 2. ad 4. in his omnibus sollicitè cavendum est, quod habet SPECIEM SIMONIÆ VEL CUPIDITATIS.

D 4

Et

Et art. 3. in corp. ab invitis non exigatur per
spiritualium subtractionem, quæ sunt exhibenda.

Dispiciant obtrectatores Valentia, an stan-
dum sibi putent ejus doctrinâ in materia simo-
niæ: & saltem in animum demittant salubre
monitum D. Thomæ.

PROPOSITIO XLVI.

ET id quidem habet locum etiamsi temporale sit
principale motivum dandi spirituale: imo
etiamsi sit finis ipsius rei spiritualis, sic ut illud
pluris aestimetur, quam res spiritualis.

Autores hujus propositionis citantur Tan-
nerus ibidem Valentia & Escobar locis incer-
tis & alii Jesuitæ in multis Thesibus.

Theses illas multas proferre cum oportet,
ut constet non imposuisse more suo; uti &
designare locum Escobarii; nam ubi de simo-
nia agit ex professo non invenitur doctrina il-
la. Viderat accusator in Epistolâ 12. Montal-
tii Escobarii nomen, ubi aliud quiddam ab ip-
so de simonia assertum sugillatur, hoc fortè
illi erat satis, ut Escobarium faceret hujus
propositionis autorem.

De Valentia imposturam dedit illam, quam
à Sinnichio datam pridem refellit Guilielmus le
Maire in *Statera sect. 1. c. 18. pag. 113.* Propo-
sitioni damnatæ apertè contradicit Valentia
romo. 3. d. 6. q. 16. p. 3. pag. 2045. locum hunc
adeat

adeat qui volet neque enim est otium describere singula.

Tanero quoque fit injuria: 1. quia illa d. 5. q. 8. dub. 3. solum negat intervenire simoniam naturalem, ut constat ex dictis ad propositionem proxime superiorem: unde & solum respondet VERE ET PROPRIE *simoniam non esse*, hoc est, *naturalem*, quæ propriissimè est simonia: 2. Tannerus non recusat, quo minus præter simoniam juris positivi hîc interveniat aliud genus gravis peccati, quod etsi *vere & proprie* simonia non sit, est tamen peccatum grave contra religionem. Legatur n. 87. in fine. 3. Tannerus in ipso principio illius dubii 3. damnat generaliter ut simoniam omnem commutationem, *qua spirituale pro temporali commutatur, tamquam pro equali*, SECUNDUM EXISTIMATIONEM COMMUTANTIS. Quando igitur à simonia naturali eximit donationem rei temporalis ob spiritualem, tamquam propter finem, sic, ut illud pluris æstimetur, quam res spiritualis, non ponit rem temporalem tanti pretii æstimari, quanti spiritualem: sed amorem rei temporalis esse majorem, quam rei spiritualis: quæ sunt valde diversa. Hoc illum intelligere ostendunt superiora, simulque quod subdit, talem æstimationem inveniri in omni peccato mortali, ubi Deus postponitur rebus temporalibus.

Ap-

Apparet ergo pluribus titulis ab invidia
propositionis damnatæ eximi doctrinam Tan-
neri.

Non erit importunum hic adnotare, quid
fenserit facultas Theologica Lovaniensis die
4. Maji 1657. de propositione 45. & 46.
utraque illo tempore constituebat unum arti-
culum, quem illa facultas tunc notavit hac
censura: *variæ illæ formalitates ut plurimum pal-
lia sunt latentis simoniæ: & quamvis fieri sub-
inde possit, ut nulla propriè dicta simoniæ labes
subsistat; plerumque tamen subsunt sordes simoniæ
affines.*

Hanc censuram diligenter excussit Guiliel-
mus le Maire in Staterâ Saulis Exr. *sect. 2. c.*
14. & ostendit Facultatem laxius sensisse de
simoniæ in sua illa Censura, quàm vel Valen-
tiam, vel Tannerum. Audiamus illum Au-
torem.

„Ecce, inquit, iudicio facultatis Theo-
„logicæ Lovaniensis *istæ formalitates ut plu-
„rimum pallia sunt latentis simoniæ.* Ergo iudic-
„cio ejusdem aliquando non sunt pallia latentis
„tis simoniæ: ergo iudicio ejusdem aliquando
„do dare temporale pro spirituali non est simoniæ,
„quando temporale datur tamquam motivum, &c.
„Consideremus reliqua.

„Et quamvis fieri subinde possit, ut nulla pro-
„priè dicta simoniæ labes subsistat; intelligenda
„sunt

„ sunt hæc de universo casu, contento in ar-
 „ ticulo; cur enim de hoc dubitabimus? er-
 „ go iudicio facultatis, fieri potest, ut non
 „ sit vera simonia, *dare temporale pro spirituali*,
 „ quando temporale datur tamquam motivum, &c.
 „ idque etiamsi temporale sit principale motivum
 „ dandi spirituale: imo etiam si sit finis ipsius rei
 „ spiritualis, sic ut illud pluris aestimetur, quam
 „ res spiritualis. In hoc verò laxius censet,
 „ potiusque est rea articuli Facultas, quam
 „ Valentia, qui ut vidimus num. 252. di-
 „ fertis & amplis verbis affirmat, omnino
 „ committi simoniam in postremo casu. Quod
 „ verò facultas restrinxit ad simoniam proprie
 „ dictam, restrinxit quoque apertissime Tan-
 „ nerus, ut vidimus num. 253. Videamus
 „ postremam partem censuræ.

„ Plerumque tamen subsunt sordes simoniæ
 „ affines. Ergo iudicio Facultatis aliquando ne-
 „ quidem subsunt sordes simoniæ affines. Huc
 „ usque Tannerus non est progressus, ut
 „ manifestum est ex dictis num. 253. patet
 „ ergo, quod aiebam, multo potiori jure
 „ auctores articuli dici potuisse à Sinnichio
 „ Doctores facultatis Theologicæ Lovanien-
 „ sis, quam Valentiam, aut Tannerum.

Hactenus Guil. le Maire. Libemus alia
 quædam.

Godscalcus Rosemundus S. T. Doctor Lo-
 va-

vanienſis in Confefſionali c. 19. prop. 21. pag. 358. col. 2.

Serviens Epifcopo, vel alteri Præſato, aut domino in ſpe remunerationis alicujus beneficii, ſimoniam non committit, ſi ſine omni pacto, & conditione ſerviat. Dummodo tamen principaliter hac intentione non ſerviat. Si tamen principaliter intentione obtinendi beneficium, nullo tamen pacto interveniente, ſerviat, quamvis graviter peccet, non tamen incurrit talem ſimoniam, quæ obligat ad reſtitutionem, & reſignationem beneficii. Conferantur hæc cum doctrina Valentiniæ, & Tanneri ſupra explicata.

Joannes Malderus S. T. Doctor Lovaniensis 2. 2. tract. 9. c. 3. dub. 1. pag. 590. col. 2. *ſimoniacus non erit (Clericus) etiamſi PRINCIPALITER PROPTER DISTRIBUTIONES veniat, ſi ſolum non erat venturus, niſi diſtributiones fuiſſet accepturus; modo non veniat, ut eas accipiat tamquam pretium; ſed ſolum in ſuſtentionem.*

Ibidem dub. 3. pag. 595. col. 1. DONATIONES GRATUITÆ quadam ſunt licitæ; etiamſi ſint rei temporalis acceptæ INTUITU SPIRITUALIS.

In his nota 1. rationem motivi; propter diſtributiones: 2. rationem motivi principalis; principaliter propter diſtributiones: 3. rationem compensationis gratuitæ, ſeu donationis gratuitæ rei temporalis intuitu ſpiritualis.

Sunt

Sunt & Theses Academicæ à Lovaniensibus Doctoribus approbatæ ejusdem saporis : à Joanne Sinnichio die 5. Decembris 1665. à Jacobo Pontano die 15. Julii 1661. &c. sed hæc sufficient, ut appareat, quanta ratione Valentia, & Tannerus potissimum accusandi fuerint.

PROPOSITIO XLIX.

Mollities jure naturæ prohibita non est. Vnde si Deus eam non interdixisset, sæpe esset bona, & obligatoria sub mortali.

Auctorem propositionis nominare gaudet Caramuelem.

Apparet ex hac & aliis propositionibus non paucis, quam inconsideratè quidam Decretum nuperum flandricè versum plebi legendum obtulerint; & quantò inconsideratiùs Accusator non se continuerit, quin flandricè versis propositionibus & perversissimè intelligendis, & referendis à plebe, quorundam nomina Autorum adscriberet. Saltem adnotasset, Caramuelem in Theologia Morali, unde sumpta est propositio, n. 1605. sollicitè monere, dubium non esse, quin reipsa grave crimen sit mollities in omni casu, etiam quando esset necessaria ad conservationem vitæ: addidisse etiam n. 1606. doctrinam illam

lam

lam procedere considerando solummodò rationes naturales.

Citato Caramuele lectorem mittit ad Propositionem 35. ut nimirum, quæ ibi adnotaverat de probabilitate Propositionis, hic quoque adnotata intelligerentur. Censet ergo hanc quoque Propositionem ante Decretum Innocentii XI. fuisse probabilem.

PROPOSITIO LI.

FAmulus, qui submissis humeris scienter adjuvat herum suum ascendere per fenestras ad stuprandam Virginem, & multoties ei subservit, deferendo scalam, aperiendo januam, aut quilibet simile coöperando, non peccat mortaliter, si id faciat metu notabilis detrimenti; puta ne à Domino male tractetur, ne torvis oculis aspiciatur, ne Domo expellatur.

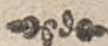
Autorem citat Gasparem Hurtado. Ubi autem?

Ipsè non prodit: sed citari ait à Diana. Ubi verò? Paginâ 435. Plus non habeo in chartis, quas accepi. Adivi ergo in gratiam hujus Accusatoris paginas omnes Tomorum Dianæ notatas illo numero: neque inventi citatum Gasparem Hurtado in ulla istarum paginarum. Sed neque liber Gasparis Hurtado est ad manum.

Si quid affine docuerit ille Autor, credibile

le est imitatum fuisse Martinum Navarrum
 lib. 5. *consil. edit. 2. consil. 6. de poenit. Bonacina*
Tom 2. d. 2. de peccatis q. 4. p. 4. §.
unico à n. 22. Item Tom. 1. d. 2. c. 4. coroll. 2.
n. 278. aliosque plures, qui non sunt de eo-
rum genere, quos persequendos suscepit Ac-
cusator. Ut verò statuas, an doctrinam tra-
diderit Propositionis damnatæ, in primis vi-
dendum, an sint contenti causis quibusdam
levibus, & frivolis, ut illa famulo censeant
licere. Valde graves plerique requirunt, qui
Propositionis autores videri possent temerariis
Accusatoribus.

Fortasse haud videbitur procul abivisse à
 sententia Navarri, Bonacinæ & aliorum Do-
 ctorum, qui Lovanii die 6. Februarii 1648.
 assertionem dedit his conceptam verbis: *Qui*
justam habet causam agendi aliquid, ex quo proxi-
mus sumit occasionem peccandi, excusatur. Ex
quo capite multa excusantur; ut remigatio, qua
Christiani captivi remigant apud Turcas in grave
detrimentum aliorum Christianorum; proponere
cibum, & potum, quo hospites abutentur; sua-
dere minus malum ad evitandum majus; comitari
herum abeuntem ad fornicandum, & plura alia.

PRO-

PROPOSITIO LIII.

Satisfacit præcepto Ecclesiæ de audiendo sacro
qui duas ejus partes immò quatuor simul à di-
versis celebrantibus audit.

Hujus doctrinæ reus agitur Escobar. *Tractat.*
I. Exam. II. c. 4. & Baunius incerto loco.

Sed Escobar loco cit. *n. 73.* more suo refert
sententiam affirmantium, posse satisfieri præ-
cepto, duas simul partes missæ audiendo.

Baunius ad summum agnovit probabilitatem
speculativam sententiæ de duabus parti-
bus missæ conjungendis (de quatuor partibus
non loquitur) sed illam ipsam damnat in praxi
tam in *Theol. Mor. Tr. 6. q. 9.* quàm in sum-
ma gallica de peccatis *cap. 18.* ubi praxim il-
lam etiam censuris persequitur, tamquam *re-
dentem ad imminutionem servitii divini & pietatis
erga Deum, tamquam contrariam opinioni præ-
ceptorum, & inusitatam in Ecclesia, sententiam
ipsam vocat novam glossam &c.*

Similes censuræ contra illam sententiam fe-
re placuerunt reliquis Theologis de eorum ge-
nere, quibus invidiam creare studet accusator.

PROPOSITIO LV.

Præcepto Communionis annuæ satisfit per sacri-
legam Corporis Domini manducationem.

Pro hac sententia citat Tannerum, Suer-
rez, & Sà.

Rifum

Risum teneamus : Tres invenit Jesuitas ,
 quos affirmare auderet docuisse præcepto
 communionis annuæ satisfieri per communio-
 nem sacrilegam. An id reverà illi tres docue-
 rint , non vacat inquirere : possem enim plu-
 res numerare , quam tres : alios vero qui Je-
 suitæ non fuerunt , doctrinæ illius Patronos
 omnis generis , quamplurimos.

Non morabitur me propositionis sensus au-
 ribus indocti vulgi timendus , isque scanda-
 losissimus quasi præcepto communionis sic
 absolutè satisfiat per sacrilegam Corporis Do-
 mini manducationem , ut non gravissimè pec-
 cet manducans ; quæ cogitatio nulli penitus
 Theologo venit in mentem. Sit enim vero
 damnata propositio in eo sensu , quem habet
 in libris Theologorum. Tres invenit Jesuitas
 accusator , qui eam tradiderint.

Emin. Cardinalis de Lugo non est affirma-
 tor levis: hic d. 16. de Euchar. sect. 4. n. 83.
 de illa doctrina sic pronuntiat : *Sententia com-
 munis est , quam tenent Corduba , Soto , Covar-
 ruyas , Suarez , Azor , Lud. Lopez , Pitigia-
 nus , Villalobos , Diana , & ALII OMNES FERÈ
 COMMUNITER.*

Defensa proinde est sententia illa à Lova-
 niensibus Doctoribus communissimè : à Gui-
 lielmo Mercero in 3. p. q. 80. a. 11. n. 7. à
 Joanne Wiggers in 3. p. q. 80. a. 11. n. 54. à
 E Joann-

Joanne Sinnichio die 11. Nov. 1660. à Gerardo van Werm die 17. Augusti 1647. die 5. Octobris 1647. die 10. Octob 1643. die 18. Sept. 1641. die 18. Febr. 1640. die 1. Febr. 1640. item ab Andrea Laurent die 1. Augusti 1651. à Jacobo Pontano 1. Febr. 1649. à Guilielmo Mercero die 19. Julii 1634. à Michaële Paludano die 26. May 1648. à Guilielmo Tasselon die 7. Januarii 1640. plures dabo Lovanienses Doctores damnatae doctrinae patronos, si quis requisierit: sed mulque alios omnis generis. Sed tres Jesuitas habuit Accusator, ad quos contraheret omnium invidiam, si quæ est hæc invidia.

PROPOSITIO LVI.

Frequens Confessio & Communio, etiam in his, qui gentiliter vivunt, est nota prædes nationis.

Autores propositionis nominat PP. Relectas Namurci & Leodii in publicis suis computationibus, quas, inquit, habuerunt obstante prohibitione Episcopi Namurcensis.

Fœdè imponit illis Religiosis immò Episcopo Namurcensi. Paulò altius repetenda est historia. Anno 1676. die 2. May quidam Joannes Bauduin S. Theol. Baccalaureus Lovaniensis, atque in Seminario Episcopi

Namurcensi S. T. Lector, conclusiones proposuerat, in quibus non se abstinuerat, quin exultabundus damnaret improbabilitatis propositiones varias, atque etiam hanc; *frequens Confessio vel Communio, cultus B. Virginis in iis etiam, qui gentiliter vivunt, est nota prædestinationis.*

Eodem anno 1676. quidam S. Th. Professor ex ordine Minorum Recollectarum Theses impressit defendendas Namurci 15. Septembris, quibus retunderetur confidentia illius Baccalaurei, & vindicaretur probabilitas illius notæ prædestinationis.

Veritus Episcopus Namurcensis, ne eâ disputatione turbaretur pax, vetuit ne disputatio Namurci haberetur. Adeoque habita Namurci non fuit, quod secus affirmans accusator imponit illis Religiosis: sed aliâ occasione Theses eadem defensæ sunt Leodii; in quo cum censeat ille, peccatum esse contra mandatum Episcopi Namurcensis (nam & loquitur de disputatione habita Leodii) imponit Episcopo Namurcensi, quasi hic prohibuerit, ne theses eadem ab illis Religiosis defenderentur Leodii, quod neque voluit, neque potuit illis prohibere.

An verò illi Religiosi verè sint Autores propositionis damnatæ, statui non potest, nisi videatur an illi defenderint propositionem

sicut jacet in decreto : damnata est enim *sicut jacet*. Pro quo.

Considerandum est primò , propositionem , *sicut jacet in decreto* , posse facere hunc sensum perversum , quod frequens Confessio & Communio hominum gentilium , aut etiam assiduè gentiliter viventium ; adeoque frequens Confessio & Communio sacrilega , sit nota prædestinationis.

Considerandum est 2. quod Lector ille Baccalaureus qui propositionem in suis thesibus redarguit improbabilitatis , eam non sumpserit in sensu jam explicato : sed in alio sensu ; ac si dictum esset ; frequens Confessio & Communio etiam in iis qui nequiter vivunt & prava consuetudine laborant , atque identidem relabuntur in sua peccata , est nota prædestinationis. Hoc sensu acceptæ propositioni strenuè vindicata est probabilitas ab ejus adversariis in disputatione ipsa.

Considerandum est 3. ex his circumstantiis eundem sensum fecisse propositionem *sicut jacebat* in thesibus Namurcensibus , Leodii de sensis : quia hoc agebat autor thesium ut propositioni vindicaretur probabilitas negata à Lectore Baccalaureo ; adeoque eo sensu acceptæ , quo ipse eam acceperat. Sensum verò illum explicuit disertè autor ipse thesium in quæstionibus Theologicis , quas Leodii ad
dispu

disputandum proposuit die 26. Novembris 1677. ubi totâ quæstione secundâ explicat mentem suam, quæ alioqui ex circumstantiis minimè fuerat obscura; & per gentiliter viventes se intelligere laborantes prava consuetudine peccati, in qua identidem resurgant, atque utiliter confiteantur & communicent, etsi & identidem relabantur; quam ibi rem omnem tractat doctè & eruditè.

Considerandum est 4. ex mente autoris Thesium Leodii defensorum, frequentem Confessionem & Communionem gentiliter viventium, hoc est, laborantium prava consuetudine, non esse notam prædestinationis infallibilem, sed fallibilem tantum. Mentem hanc suam, etsi alioqui non obscuram, declaravit in suis quæstionibus quæst. 2. n. 20.

Quare ut damnata judicetur doctrina illorum Religiosorum, qui theses illas defenderunt, vel dicendum videtur, damnatam esse doctrinam eorum, qui censent hominem laborantem prava consuetudine, posse eâ durante identidem resurgere, & fructuosè confiteri, & communicare; adeoque declaratum esse à Rom. Pontifice, omnem Confessionem & Communionem illius hominis esse sacrilegam, donec vicerit consuetudinem peccandi, & pravam habitum & inclinationem ad peccata, vel dicendum, damnatam esse doctrinam, immò

70
immò communē persuasionem fidelium, quod frequens Confessio valida & Communio sancta, sit nota prædestinationis saltem fallibilis, alterutram ex his duabus doctrinis esse damnatam credam, cum id S. Sedes declaraverit: neque enim id satis intelligo ex damnatione propositionis 56. sumptæ sicut jacet in Decreto Innocentii XI.

Hæc occurrebant consideratione digna ut statuatur sapientiores, an damnatæ doctrinæ in propositione 65. patroni fuerint illi Religiosi, quibus id imponit accusator.

PROPOSITIO LVIII.

Non tenemur Confessario interroganti fateri peccati alicujus consuetudinem.

Doctrinæ autorem citat Baunium Theol. mor. p. 1. tr. 4. q. 15. dub. 12. & Sanchium Jesuitam in select. disp. d. 9. n. 6. & multos alios Patres omnium Ordinum.

Baunius ibi docet Confessarium non habere jus interrogandi pœnitentem de consuetudine peccandi, nisi ejus rei gravem causam habeat; quo significat, illum habere jus, si habeat gravem causam, & tunc pœnitentem obligari ad fatendam consuetudinem. Non esset inconsultum, si aliquid de hac doctrina sibi sumerent quidam Confessarii hoc tempore, nisi

mis liberè interrogantes de consuetudine & aliis multis, cum id necesse non est.

De Sanchio Jesuita in selectis disputationibus redit impostura supra detecta. Inter omnes scriptores nullus est Jesuita Sanchius, qui librum suum inscripserit *Selectas disputationes*.

Mirum, si non & Thomam quemdam Hurtadum Jesuitarum hostem, eundemque non raro satis laxæ doctrinæ moralis, jubeat esse Jesuitam. Etenim scriptores varios, nomine Hurtados, habent Jesuitæ, æque ac Sanchios.

Deuisset vero accusator saltem ad propositionem hanc abstinere Jesuitis: quia cum quæstio fuerit inter Theologos satis agitata, præcipue videre fuit Jesuitas conspirantes ad asserendam obligationem fatendi consuetudinem interrogante confessario, Gabrielem Vasquez, Eman. Sà, Henriquez, Reginaldum, Dicastillo, Tamburinum, Autorem Praxis solidæ, seu Antonium à Burgundia, Matthæum Mova, atque etiam Stephanum Bauny. Alii nominentur, qui quæstionem tractarint. Sed non prætereatur Cardinalis de Lugo, qui *disp. 14. de pœnit. sect. 10.* contrariam sententiam damnat, ut quæ sit *contra omnes Theologos, contra praxim Ecclesie, & contra finem hujus Sacramenti.*

Minus abs re autorem Propositionis damnatæ

natae citasset Adria. Lovan. Doct. in 4. de Sacram. confess. ubi de reditu peccatorum quaest. ultim. pag. 146. col. 4. ubi postquam impro- baverat, & refutaverat Doctrinam S. Thome de exponendis in confessione, saltem indirecte, peccatis dimissis, quantum sufficit, ut debita satisfactio imponatur, sic ipse docet: *Quamvis saepe expedit in confessione exponere peccata prius dimissa saltem in genere, ut magis humilietur confitens, & melius ei consulere possit Confessor; non obligatur ad hoc de necessitate salutis.* Censet ergo Adrianus, ne quidem ut melius ei consulere possit confessor exponendam esse consuetudinem peccati à poenitente. Coniectura fiat, quid de eo casu dicturus fuisset, quo de consuetudine interrogat confessor.

Citans denique accusator *multos alios Patres omnium ordinum* sine dubio religiosos intelligit omnium ordinum: in quo rursus prodit infirmitatem animi sui. Videre avemus illum Catalogum multorum religiosorum ex omnibus Ordinibus.

PROPOSITIO LIX.

Licet Sacramentaliter absolvere dimidiatè tantum Confessos ratione magni concursus poenitentium, qualis v. g. potest contingere in die magna alicujus festivitatis aut indulgentiae.

Sic ait docuisse quosdam Jesuitas Lovaniū,
non credimus decepti toties.

Edisserat quis Lovanii Jesuita, quando,
quibus verbis id docuerit; saltem aperiat quo
probabili fundamento id affirmarit. Interea
Jesuitis nemo vir æquus vitio vertet affirma-
tionem hominis ad criminandum præcipitis,
ut jam apparuit toties.

Hoc mihi constat Ægidium de Coninck,
qui unus Lovanii Jesuita commentarios suos
edidit de Sacramento Pœnitentiæ, doctrinam
illam rejecisse ut improbabilem, & refutasse
operose valideque *disp. 7. dub. 9. n. 93. & 94.*
Alios mihi exhibeat accusator Lovanienses Je-
suitas, aut omnino Jesuitas, vel Religiosos
Theologos, qui quæstionem tractarint, fallor
si vel unus inter illos erit, qui doctrinam ap-
probarit.

PROPOSITIO LX.

Pœnitenti habenti consuetudinem peccandi con-
tra legem Dei, naturæ, aut Ecclesiæ, etsi
emendationis spes nulla appareat, nec est neganda
nec differenda absolutio; dummodo ore proferat, se
dolere & proponere emendationem.

Hanc propositionem ait esse traditam à
Baunio etiam verbotenus *p. 1. Tract. 2. q. 22.*
pag. 100. citat quoque Jesuitam Sanchium in
selectis disputationibus *d. 16. n. 16.*

Po-

Populo rursum imponit. Verba Baunii loco citato hæc sunt.

Etsi pœnitens consuetudinem peccandi habeat, jurandi, aut aliud simile quid admittendi contra legem Dei, nature aut Ecclesie, non est tamen ei neganda absolutio, si vere eum admissorum poenitet, ac emendandi sui propositum habeat. Paulo post requirit dolorem de peccatis ac propositum firmum ac stabile ea vitandi in posterum. nusquam verò habet frivola illa; dummodo ore proferat se dolere. Immò quæst. 15. requirit ut de dolore constet confessario. QUANTUM FAS EST HUMANITUS: ait enim absolvendum; dummodo dolore necessario instructus ad confessionem vitæ melioris, consilium afferat, de quo sacerdoti, quantum fas est humanitus, ex signis, aut ejus ore voceque constet patet sane de dolore pœnitentis non semper constare posse ex verbo doleo: circumstantiæ adesse possunt, cur non possit illi credere sacerdos: requirit verò Baunius ut de dolore sacerdoti constet quantum fas est humanitus, vel ex ore & vocibus, si inde id constare possit, vel ex aliis signis.

Redit accusatoris fabula de Joanne Sanchio Jesuita in selectis disputationibus. Fatigat me hæc fabula. An revera doctrinam propositionis 60. ille tradiderit, non comperi; locus citatus in libello accusationis mihi oblato, non ex-

extat in totis disputationibus illius Joannis Sanctii cognomento Jesuitæ: vix enim, ut video, excutiet hoc nomen ille Sanchius, tam benevolum nactus nomenclatorem.

PROPOSITIO LXI.

Potest aliquando absolui, qui in proxima occasione peccandi versatur, quam potest, & non vult omittere, quin imò directè & ex proposito querit, aut ei se ingerit.

Authorem citat Baunium, & Jacobs Jesuitas: itémque Pontium, Castropalaum, & multos alios omnium Ordinum, qui, inquit, *absolutionem negare non audebant.*

De Baunio antiqua est calumnia sæpè refutata. Autor ille *tract. 4. de pœnit. q. 14. pag. 94. docet regulariter absolvendum non esse. Ut vero absolui possit, requirit dolorem de peccatis, firmum propositum, justam causam non deserendi occasionem; qualem censet esse alienam salutem æternam &c. negat denique hoc esse directè querere.*

De Francisco Jacobs impostura etiam est manifestior, legatur ejus quæstio Theologica de neganda & differ. absol. *dub. 1. Resp. 1. ubi agit de neganda & differenda absolutione ob proximam occasionem peccandi, generaliter definit, negandam esse absolutionem nolentibus deserere occasionem proximam voluntariam.*

At vero *occasionem proximam involuntariam*, qua non potest deseri sine gravi incommodo jactura, infamia &c. adeoque moraliter deseri non potest, docet non esse necessariò deserendam, ut impendatur absolutio saltem prima vice. At rursus si experientia constet, quod post absolutionem fiant relapsus, docet non esse deserendam occasionem, si deseri non possit sine peccato, aut sine periculo mortis. Si vero damnum sit temporale, etsi grave, docet non esse cogendum pœnitentem ad deserendam occasionem, si reincidat quidem, sed non tam facile, nec tam frequenter, si denique nulla sit emendatio, & tamen appareat efficax dolor, refert diversas sententias; ipse nihil definit. Sed neque mentionem facit ullam de eo, qui directe & ex proposito quarit occasionem, aut ei se ingerit. Apparet igitur impostura ex multis capitibus.

Basilii Pontius in appendice de matrimonio cap. 6. docet: licitum esse matrimonium cum probabili periculo perversionis ab altero conjugate hæretico; sed ex magna aliqua & excelsa causa; puta vel augmenti & propagationis Ecclesie, vel tranquillitatis ejus status, vel libertatis catholicorum, qui sub aliquo principe hæretico, & Consiliariis hæreticis oppressi tenebantur dum tamen contrahat cum firmo proposito non labendi, fidesq. de divina misericordia, & gratia &c. tunc enim

enim non est amare periculum, sed amare ingens illud bonum ad quod sine eo periculo perveniri non potest. Itaque periculum adit invitus, non amans. Judicet sapiens lector, an hoc sit directe, & ex proposito querere occasionem proximam, aut ei se ingerere.

Non plus docet Castropalaus tom. 1. Tr. 2. d. 2. p. 9. §. 3. exemplum ponit, quo infans moriturus est sine baptismo, si non accedis, at si accedis, timere potes subversionem: item exemplum positum à S. Thoma 2. 2. q. 10. a. 9. de eunte ad prædicandum infidelibus, de quo respondet, ut ibi D. Thomas, & Thomistæ passim.

Hinc vero doctrinam deducit ad alios casus particulares, inter quos est nullus, ubi quis directe querat occasionem peccandi, aut ei se sponte ingerat: nihil vero docet, quod non passim omnis generis Theologi, ut videre est apud Pontium loco citato, Joannem Sanchez d. 10. Moyam Tr. 3. d. 3. q. 5. aliosque.

Superest temeritas, qua affirmat, doctrinæ damnatæ Autores fuisse multos alios omnium Ordinum (Religiosos intelligit) qui absolutionem non audebant negare. Aio, extra votum Accusatoris, ne unum quidem fuisse. Nulum habuit quem nominaret. Neque autores doctrinæ fuisse convincet ex illa circumspetione, qua utuntur, ne absolutionem negent temere.

Quo

Quoniam verò damnatam Propositionem haud est veritus adscribere Francisco Jacobs, neque aliam ad hoc potuit occasionem habere, quam ex iis, quæ Professor ille edidit in suâ *Questione Theologicâ*, an & quando neganda sit absolutio pœnitenti, celeberrimorum orbis Christiani Theologorum autoritate, & approbatione firmatâ, conveniet ex illis approbationibus tam multis, & tam luculentis, quas vidit in illo opusculo, hic eas exhibere, quas dederunt Lovanienses Doctores.

Joannes d'Aubermont S. T. Doctor Lovaniensis hanc opusculi approbationem dedit: *Infrascriptus legi has resolutiones ad dubium, an, & quando neganda sit, aut differenda Absolutio Pœnitenti, breves illas quidem, sed claras, & meo iudicio sanæ doctrinæ, communique Ecclesiæ praxi conformes, &c. Datum Lovanii 21. Septemb. 1675.*

Albertus Kleinen S. T. Doctor Lovaniensis sic approbavit. *Tractatum hunc, in quo breviter & succincte resolvitur dubium, an, & quando neganda sit, aut differenda absolutio Pœnitenti, à me infrascripto diligenter perlectum prælo dignissimum iudico, tum quia nihil continet quo minus secundum sacros Canones, & consuetudines Apostolicas imprimi possit, tum etiam quia brevem, & claram methodum tradit, quam omnes Confessarii in remittendis, & retinendis peccatis*

catis tutò *practicare possint. Datum Lovanii 29. Septemb. 1675.*

Christianus Lupus S. T. Doctor Lovanien-
sis sic paucis absolvit.

*Libellus hic nihil continet Catholicæ fidei, aut
consuetis Ecclesiarum moribus adversum; adeoque
poterit imprimi. Dabam Lovanii die 2. Octob.
1675.*

His subscribere non detrectasset Jacobus
Pontanus S. T. Doctor Lovan. qui die 15.
Maii 1654. approbavit, defenditque hanc
Thesim.

*Ignorans articulos fidei necessitate medii cre-
dendos, absolvi non potest; sicuti nec ille, qui non
vult deserere occasionem proximam peccandi; nisi
ocasio relinqui non possit absque scandalo gravi,
infamia, vel detrimento magno spirituali, vel
temporali. Non tam generaliter affirmavit
Franciscus Jacobs. Habet ergo copiam Accu-
sator, unde augeat accusationes suas.*

PROPOSITIO LXII.

Proxima occasio peccandi non est fugienda,
quando causa aliqua utilis, aut honesta non
fugiendi occurrit.

Ad hanc propositionem vide hominis, non
jam temeritatem, sed prope dixerim, furo-
rem Hac, inquit, est doctrina totius Societa-
tis, & fere omnium Ordinum, si minus in scripto,
sal-

saltem doctrina illorum fuit in praxi: quia talibus personis negare absolutionem non audebant.

Ad imposturam tam enormem peto, ut vel unum nominet aut Societatis, aut aliorum Ordinum, qui scripserit, dixeritve, causam sufficientem non fugiendi occasionem proximam, esse causam quamlibet utcumque utilem, aut honestam. Nullum inveniet. Cupio redargui.

Sed neque ipse speravit se inventurum: unde mox quasi respirans à calumniâ tam laboriosa, ait, illam fuisse eorum doctrinam saltem in praxi, quia talibus personis negare absolutionem non audebant, spero ego quidem alia futura Dei judicia, alia hominis tam præcipitis. Prudentes, & pii Confessarii Religiosi rationes suas impertiendæ, differendæ, & negandæ absolutionis ritè habent subductas ex principiis optimorum Theologorum S. Thomæ, S. Bonaventuræ & aliorum. Hæ rationes sperant se Deo probaturos: de sua methodo & praxi in hoc ministerio alii viderint.

PROPOSITIO LXIII.

Licitum est quærere directè occasionem proximam peccandi pro bono spiritali, vel temporali nostro, vel proximi.

Hæc, inquit, Accusator docet Baunius Jesuita totidem

totidem verbis, item P. Jacobs & ipse Jesuita,
& Basilius Pontius Augustinianus, & plurimi alii
omnium ordinum. Neque in libro Stephani Bau-
nii, neque in scriptiuncula perbreui Francisci
Jacobs vestigium inuenietur, quo suspicari
liceat, hujusmodi quiddam ipsos sensisse: pro
quo satis erit ea legisse, quæ observavi de sen-
tentia utriusque autoris ad Prop. 61.

Sed & perversè in invidiam illam vocatur
Basilius Pontius: occasionem videtur præbuis-
se Baunius tr. 4. de poenit. q. 14. pag. 94. sub
finem sic narrando de isto autore: *quin etiam
tradit Basilius, ubi supra, occasionem primò &
per se quæri posse, cum est aliqua causa eam volen-
di ad bonum nostrum, aut proximi tam temporale,
quam spirituale.* Excusari potest Baunius ista
narrans de Basilio: quia ex iis quæ præmise-
rat, illæ particulæ aliqua causa satis determi-
nantur ad causam justam & urgentem, qualis
est aliena salus æterna: de his enim sermo
præcesserat.

Sed ad rem nostram non multum refert,
quam providè ista narraverit Baunius; dum
constet Basilius Pontium requisivisse mag-
nam & eximiam causam; in qua agatur de bono
statu, pace, aut libertate ecclesiæ &c. verba
Basilii vide supra ad Prop. 61. Ubi vero in fi-
ne illius capituli sexti app. de matrimonio dicit,
posse etiam sufficere causam boni temporalis,

disertè requirit gravem causam, ut in conjugio
Estheris cum Assuero, Judith cum Holopherne &c.
 Neque usquam dicit licere directè quærere
 occasionem, ac nequidem quod narrat Ba-
 nius, primò & per se: sed plane sub finem ce-
 pitis significat non semper requiri, ut occasio
 sit involuntaria, aut ex necessitate proveniens,
 sed satis esse, etiamsi sit causa voluntariè quaesita,
 quod ipsum ne durum videretur, exemplum
 mentem suam fecit clariorem; sicut, inquit,
 in eo intelligimus, qui dubius de potentia matri-
 monium contrahit, & in conjugio *Estheris cum*
Assuero. Denique haud immeritò videbitur
 aliud esse, quærere directè occasionem proximam
 peccandi pro bono spirituali aut temporali qualibet
 cumque; qui est sensus propositionis 63. aliter
 verò, adire occasionem proximam peccandi
 sine necessitate quidem, sed spe magni & exitii
 boni, aut metu ingentis mali, fretum Dei
 misericordiâ & gratiâ, firmoque desiderio co-
 vendi peccatum; qui est sensus operose inci-
 catus à Pontio illo cap. 6. appendicis. Hæc
 gratiam illius auctoris, cujus ordinem Augu-
 stinianum putavit non dissimulandum accu-
 sator.

Quod verò appellat alios plurimos omnium
 Ordinum doctrinæ damnatæ patronos, constat
 sibi usque ad extremum in livore suo & odio
 Religiosorum Ordinum.

CON

CONCLUSIO.

Hæc erant, quæ lecto libello accusationis, excussâque diligenter doctrinâ Theologorum, qui accusabantur, comperire potui.

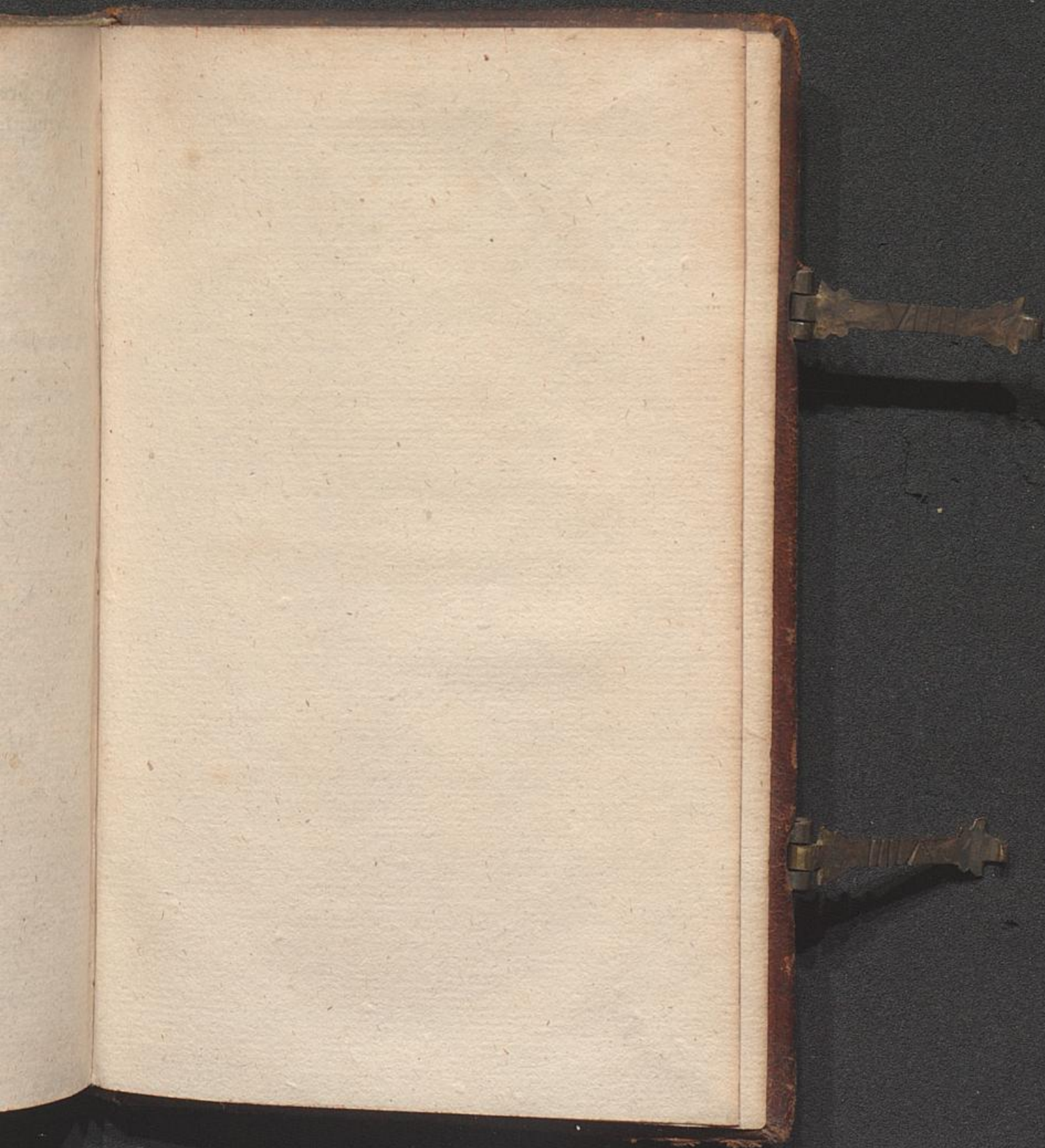
Fatendum est, non esse obscurum vel ex sola Propositionum inspectione, hoc egisse propositionum Collectores, & concinnatores Lovanienses, ut quorundam religiosorum, ac imprimis Jesuitarum doctrina iis expressa videretur, sed quàm parum ipsis successerit conatus & Romani censores observarunt, ut explicui in præfatione, & patere cœpit ex iis, quæ adnotavi ad accusationes, quæ hactenus prodierunt, patebitque magis, ut spero, si cui venerit libentia accusationes illas instaurandi.

Illi ergo, qui occasione nuperi Decreti Innocentii XI. non cessant hoc tempore commovere plebem adversus Religiosos viros, tamquam authores damnatarum Propositionum, si quæ habent alia accusationis capita, quæ fugerunt accusatorem, quem audivimus hactenus, rogantur, ut illa promere ne tardent, mihi que aut alteri occasionem præbeant explicandi, quid, quousque, & quibus autoribus illa docuerint, quæ traducere gaudent apud imperitam plebem, ut damnata ab Innocentio XI. illisque

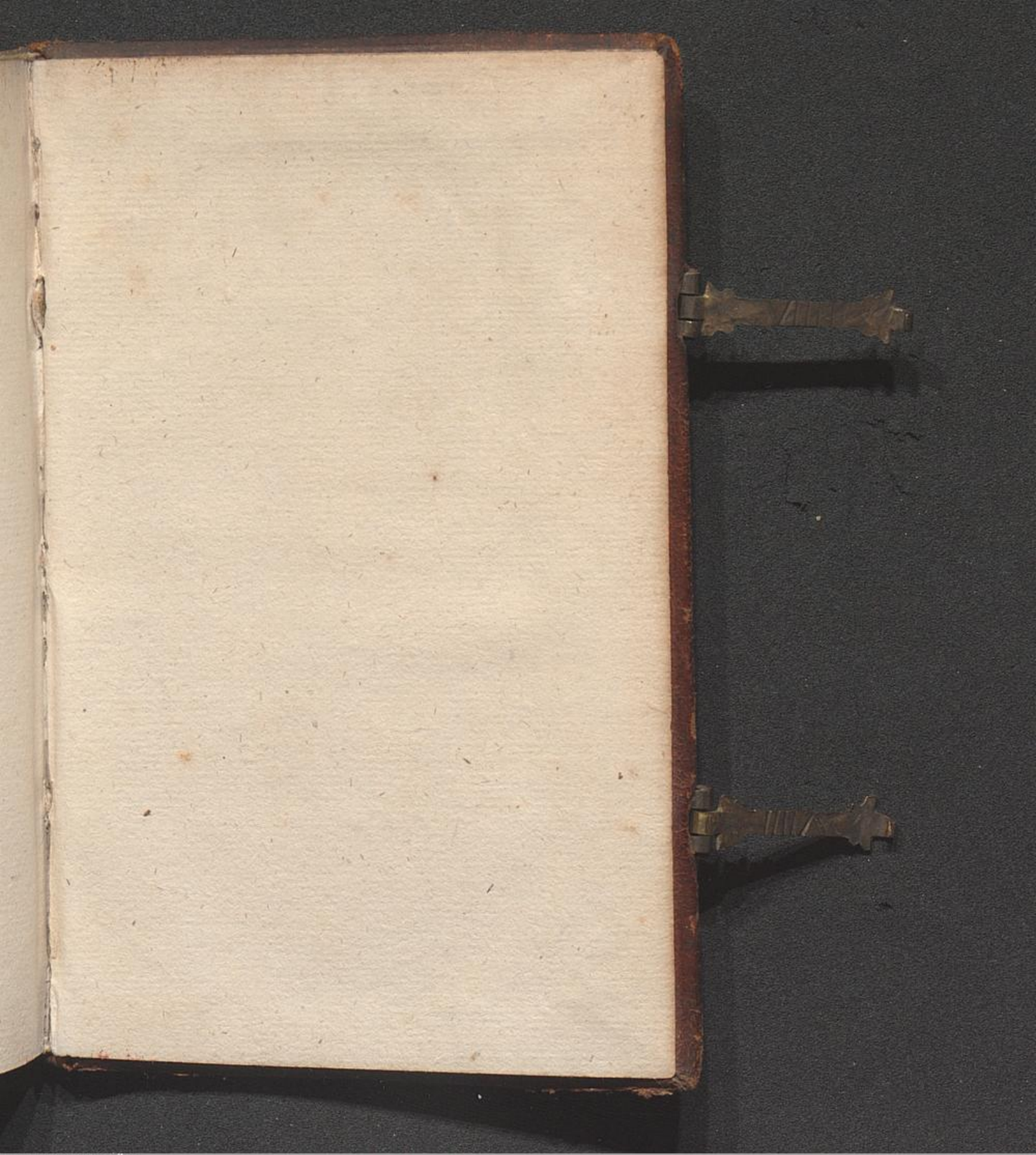
Religiosis propria. Ubi accusatio prodierit, quæ videbitur habere majorem speciem, fortasse & operæ pretium mihi, alterive videbitur quæstionem facti instituere generalem, & singulis ordine propositionibus suos autores assignare, quo ad fieri poterit; nam illis quidem, quæ in Decreto ipso appellantur *noviter adinventæ*, & neque ex libris, Theſibus seu scriptis sunt excerptæ, difficile erit alicui assignare autores, ac eos ipsos, qui propositiones concinnarunt, obtuleruntque judicandas S. Sedi. De re tota post viderimus.

Rogandus quoque est Accusator, qui non moratus est hactenus, ut coram Deo salubriter erubescens, detestetur lapsus suos, studeatque resarciendo honori & famæ, non solum Jesuitarum, sed etiam reliquorum Ordinum Religiosorum, quos tam iniquè criminatus est apud populum, tanto scandalo seu damno spirituali animarum, quas illi magno Ecclesiæ fructu conati sunt hactenus dirigere in viam salutis, & perfectionis Christianæ, idque invidentibus ubique hæreticis, qui nobis imitandi non sunt, ne & in nos conveniat, quod jam olim S. Gregorius in illius Jobi 16. *Aperuerunt super me ora sua, redi- fiam oderunt, quos multis conspiciunt esse profuturos.*

F I N I S.

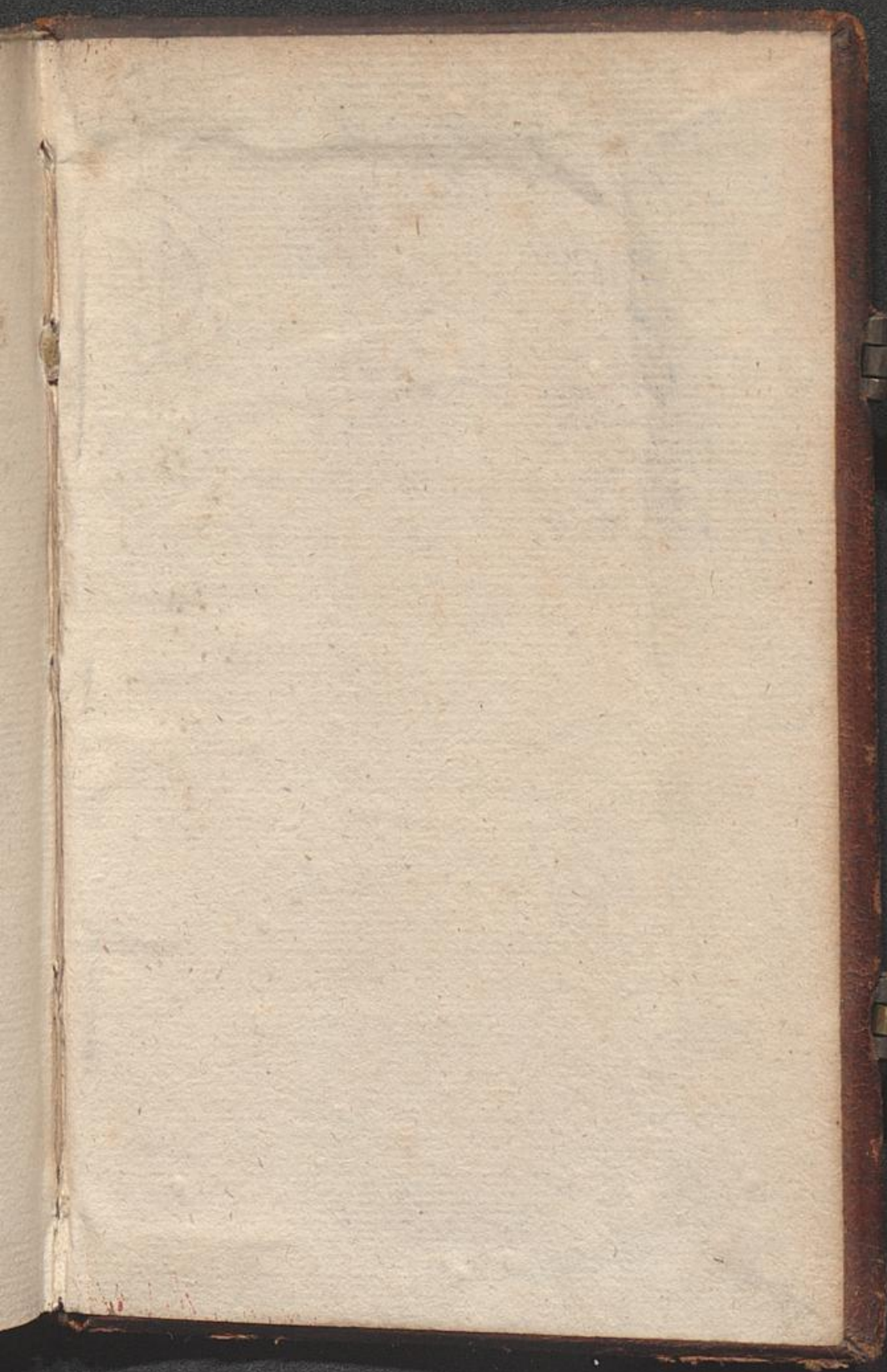

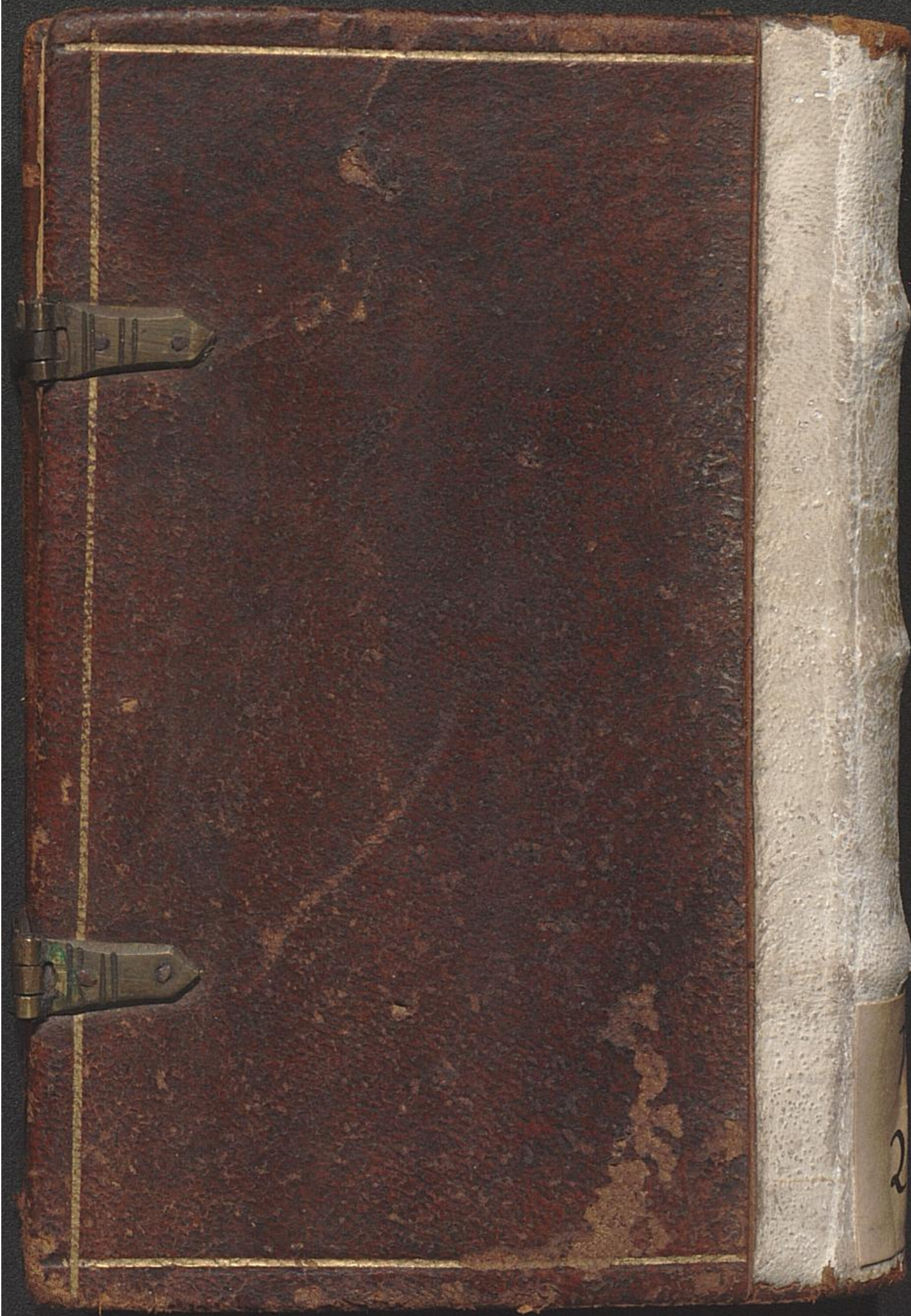
E III
201

ES III
206

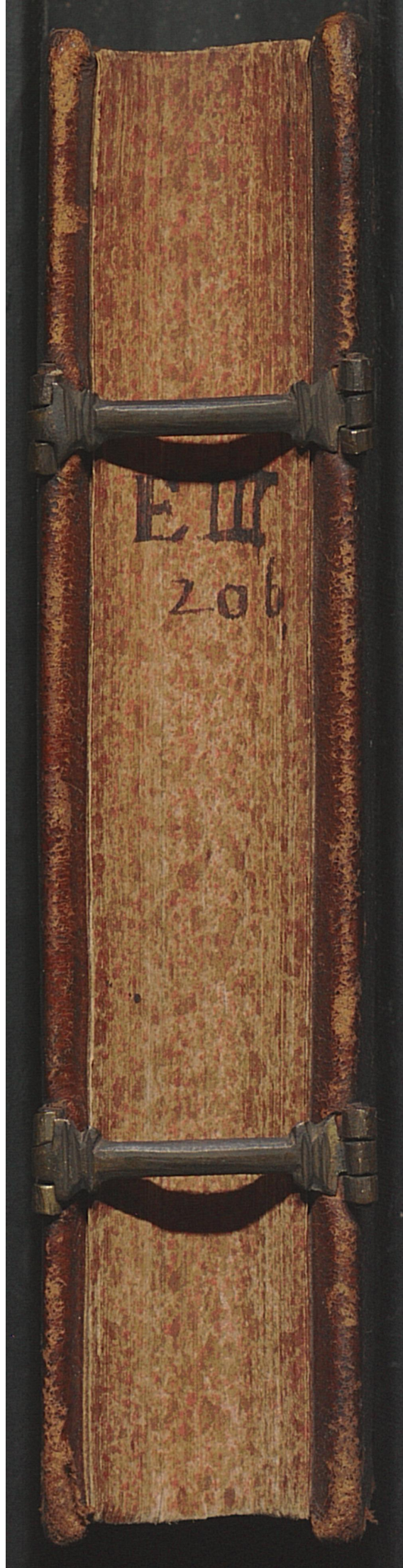

Th
2399

E III
206